

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów. Zespół
(fond) 103.

ARCHIWUM SAPIEHÓW Z KRASICZYNA

VI. TEKI MATERIAŁÓW SAPIEŻYŃSKICH

763. Dziennik Anny z Zamoyskich Sapieżyny 1831-1833 i 1847. Odpis z oryginału w
Muzeum Czartoryskich w Krakowie.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

L. 763.

Dziennik.

Królowej Anny Sapieżyńskiej

od 8° Sierpnia 1831. do Wrzesnia 1833.

Diennik.

8^{go} Sierpnia 1831. Wybory polacone wybraly Senatorami Kasztelanami. Narcyza Olizarę, Stanisława Węgrzeckiego Ludwika Lepickiego i Sawerego Wiesiolorskiego. Pierwszy z nich miał za sobą 92 krzesek drugi 68 trzeci 61 a czwarty 51. Deputowany Franciszek Wolowski który był poddany na kandydata miał krzesek 43.

Wmieszly bardzo się burza w stolicy, towarzystwo patrioetyczne ktoron pomaga się bardzo przemawia, na Wodra naczelnego Skrzynneckiego na Kcia Adama Czartoryskiego. przemawianiu towarzysza, pogroiki że trzeba zabic. Krukowicki General nieprzyjaciel Skrzynneckiego, wszedzie na niego gada i te słowa powtarza nie bedzie z niego Jan czwarty ale Gietgar drugi. Wistocie obawiaia się, żeby kto z officerow nie zabil Skrzynneckiego bo i w woysku jest wielka nie zgoda i rozprzezenie.

Obywatele Wojewodstwa Gudzinskiiego obrali reprezentantami swoimi na Sejm Aleksandra Wielopolskiego Niemcewicza Młodego, Kaszyca i Eugeniusza Brze.

General Rydiger znaema, cześć sił swoich przeprawił
ini na lewy brzeg Wisły dotąd miał główną kwaterę
w Kurowie.

W Puławie Rosjanie się okopują.

Główna kwatera Wojska naszego jest w Polimowie
a kwatera Generała Paszkiewicza w bliskości
Nieborowa.

9^{go} Sierpnia. Wojsko nasze jest w Polimowie
co dzień są narady wojenne, a rezultatem ich że się
nie bicia. Zdaje się że pada Wojsko nasze, że
wygrana jest trudna i kosztowałaby przynajmniej
10.000 ludzi. Celem ich jest zachować wojska, ale
z drugiej strony jeżeli Wojsko nasze nie będzie
się bici z Paszkiewiczem póki korpus jego jest
odosobniony wówczas ten korpus będzie powiększony
stażeniem się Rydigera z nim. Zdaje się, że
plan Rosjan jest uniknąć bitwy ale tak obaczyć
Warszawę i Wojsko nasze żeby ich zmusić do
poddania się przez głód. Stan naszego kraju i
naszego wojska jest okropny. Jest reszta przeszło
30.000 Walecznego Wojska 120 Armat, poddanie się
z takimi siłami jest bardzo, bicia się bardzo trudno
z korzyścią, bo ze wszystkich stron nieprzyjacieli

jest mroczniejszy namknąc się w Warszawie nie
podobna, bo głód musi do podobania się. W tak
okropnej chwili wyszystko się rozpręga każdy
co innego radzi każdy co innego chce. W Wojsku
jest partya za Skrzyneckim jest partya przeciwko
niemu boją się nawet żeby nie przyszło do tego
żeby go kto nie zabił.

Przisiaj o 6ej godzinie po południu pojechała
deputacya z Warszawy deputacya ta była wybrana
przez sejm do kwatery głównej w tej deputacji
są Adam Czartoryski i Wincenty Wierciński
od senatu Antoni Ostrowski, Węzyk.
K. i in. Poselskiej Gembowski, Szlaski, Szirski
Morawski Teodor, Tysskiewicz Wincenty. Celem
tej deputacji jest protestować przeciwko Wiercie
naczelnego Wodza dla czego nie obceją tylko
i przewidzieli plan jaki czyn przeciwko dalnych.

Przisiaj o 3 po południu była w murze Pałacu
Falkowska przestraszająca się chem. St. St. zabić
się mający się mieli na ostrożności za dwie
godziny później była druga osoba z takim
ostrzeżeniem, że klubicie pomiędzy sobą mówią
że trzeba pospoczyć przeciwko od zabicia St. St.
Skrzyneckiego i Marszałka Sejmu. Wieczor

100

Ponsiewicz przybiegł do mnie oznajmił, że
Oleszczyński go przyjechał przestrzegł, że się zbierają
jakieś tłumy na ulicy i grozi że przyjdą, rabie
A. C. ja postąpiam Sciakiewicza żeby chodził po
ulicach i widział czyli są jakie tłumy a
w przypadku gdyby te widział przybył zaraz
pomocę po gwardyę Narodową i ją przeprosi.
Wadził na obronę mego domu i mnie. W połtnej
godzinę Siukiewicz wrócił mi pastawsky radnych
tłumów na ulicach, o 10tej Paula Kicka
przyjechała do mnie z dwoma siostrenicami
prosząc abym z nią pojechała w noc przebyta
bezpiecznie w jej domu, ja podchorążowski
jej żule mi przyjechał tego gdyś spodnie.
Wzajemnie się ze mną sam mi będzie na
przedniem ja mi chciałam pani moim ludzom
ani prosiłabym pokazać że się, boie, gdyś to
by mogło nserac wysli których moie nie
maia. W istocie pobrałem probila zemu przedniem
w domu po noc przebyta w najspokojniejszej.
Paula Kicka z Siostrenicami i Pan Lepicki
pili ze mną herbatę, i siedzieli ze mną do
dwunastej.

10. Pierwsza Cała miasto jest w najwyższej twórcze
 tonu nystro patriotyczne się odgraia, } chociaż inni
 przystąpili pod Pragę i tam są okopami naszem
 korpus Golowina obok pozostałych sił w Pragę
 Pragę do Warszawy wstawiali. Cały rucik
 (damy) moie prawiome jedna po drugim sieidatę
 się do mnie i karda myśli swoje i twogi
 rozwodnita Celina przysta do mnie namowilam
 ino jety se mna, iadla obiad same na sam
 rozwodnitalismy się nad okropnym położeniem
 naszego kraju po obiczkic przyniestam nam
 Panna moja crespki tubore na sprzedai
 ogladalismy je i rozieta chetka do kupienia
 ale sprzedajaca jadala od kaidego po flo 7
 my chcieliśmy dac flo 5. i skonyto się na
 tam seimny nie wie kupity w czoego byliśmy bardzo
 kontente. Poslam w Celina do Pani Skrywecki
 ta was mile przyciata, tam prawne ten panie
 rozmowy o naszym położeniu w tamtad posalyśmy
 do Czoru Saskiego wieby tego se prawiomych
 spotkać i dowiedziec się o czym, siwothora ulica
 byla napetniona rozmawilych osob kai damy
 damy dosyć frieknie proubierane, spotkalismy
 Generatona Prichowska w corha, mloda Mxiatha

Ładna, tłusta, powietrze uśmiechająca się do słunnej
miesiący na nią pochodzących. Miał też
miesiątki jest r. Wojsku. Wskazałam Lewockiego
i Prodewicza nieumiernie umiarkowanego. Wskazałam
Księżniczkę Jabłonowską, Panią Chłostkę, nie się nie
dowiedziały i powitały do domu.

Kazałam u siebie Panią Lewocką, r. Młodziem
bardzo ułożenie i jedyną rozmową która miała
i jedynym officerem belwederskim jej swobodnym
pytała się go czemu nie jest Wojsku odporodniał
i czy nie dlatego siedzi tutaj że się gołnie na
długą ekspedycję belwederską to jest na pogadanie
C. rządu oprócz Lelewela i do 50 osób. Pani Lewocka
mi powiedziała że takie zabójstwo nie nie
pomoga Ocyrynie, on na to odporodniał że
kiedy my mamy cierpieć to niech i dudy
gina. Ludziom bez rozsądku i moralności nie
można przemówić głosem rozsądku i sprawiedliwości
Pani Lewocka nieumiernie pastroszona o życie
C. C. przestrzegła mnie żeby nad jego
bezpieczeństwem czuwać. Ja niemała nowego
gubernatora miasta napisalam do niego prosiąc
aby był u mnie ten stał się mi. Oświadczyłam
mu, że nie jest bardzo miło widzieć Młoda

tak znakomitego swego nalecenia i ktory z glębi
Libwy miodl swoj Korpus nowod nieprzyjaciel
zi do Warszawy. Wszakże po mowitach było
szczerą prawdą, która, ciekawo bo w istocie
Pan Henryk Dembinowski jest bardzo znakomity
w ucieczce i Młota. Mowitami mu o rozmaitych
odgrazaniach na życie A. C. i prositami go
nieby mi dał rady i pomocy dla ochrony
życia A. C. Kupelnie mnie uspokoił Gubernator
mowiac ze pośrednie ma i gwardia narodowa
i swoich libwinów, dostat mi ze pragnie
nieby klubiscie zrobili jakichkolwiek ruchów
po ulicach, bo prawda by ich oprawiali do
aresztu. Późno Gubernator rozmawiał ze mną
o naszym smutnym stanie powieści mi
mi jest tego zdania nieby myślać batalia,
Paskiewiczowi bo jest osłabiony w bardzo
mocnej powrocie mi byłoby naszemu
na powrocie ale sadzi ze nasze wojsko
powinno pójść na Wołyn i z tamtąd do
kurskiej.

11 Sierpnia wstąpił na powrót w niewieściu
i twódcie powieści mi w ogrodzie Paskim
ze Skrzynicki inni mi jest powrotem Wojska. Dziś

Adis Chamoyshi przyjechał z armii stary. powiedzia-
ł że naywiększa dezorganizacja panuje w Wojsku
i adney subordynacji niemasz i adnego porządku
Kołniece nie maia, co iesi i żyia tylko
rabunkiem krajów, Cała Cholica jest wiszczona
naywiększe miara stracone i wiszczone.

12 Sierpnia Deputacja płotyńska Szaryckiego
tytułowano jako Sejm nie obierze innego Wodza
ustanowiła Debirskiego Gubernatora Warszawy
a na jego miejsce tytułowano probitą
Węgierskiego gubernatorem Warszawy.

Do Deputacji Sejmowej
Naczelny wódz Filii zbrojnej Narodowej.

Do ustnem wyjaśnieniu Deputacji co się
dotyczyło postępowania mojego i przyczyn
nie potakowania plotek nieprzyjaciela dotycze,
mniemam sam sobie, mniemam i troskliwosci
o sad współczesnych i historii abym Deputacji
osmiadził że gdyby sumienie moje i niewstrze-
nie od wszelkich osobistych względów wolne
przechowanie, pokazywało mi że dobro krajów
wymaga, abym w inne ręce plotkę nad
moją ręką płotyńską, byłbym mi czekając przybycia
Deputacji, i nie zgola mi przeważając sam płotyńską

dowodstwo. Ale głos sumienia hasał mi do końca
dzielnie niebezpieczeństwa i do końca siły moie
w sprawie Ojczyzny na ciele wojska poświęcać
Platego tej iedynie platego mi płorytem
i mi składam sam godności wascelnego
Wodza.

Wszakie pomimo wyczerpanych chęci mylic
się może Wynnam mieć Reputacya aby iedli
po powrocie wewnętrznego i zewnętrznego
stanu naszego, obranie nowego rodzaju w czele
holwich bada potrzebnym dla dobra kraju
najdnie polebrata mi dowódstwo, a daleki od
osobliwego iakiego bade spracowania się,
tej roli, pierwszy dam w sobie przykład
wojsku posłuszeństwa i poświęcenia się.

W kwaterze głównej pod Polimorem dnia
10 Sierpnia 1831. Podpisano Skrzyniecki na
godności szef sztabu Głównego general dwinji
Tomasz Lubinski.

Dziś w wieczór była u mnie Pani
Nahwasza nieciermi uradowana że Max
został Woiewoda i pełną nadziei że wygramy
batalia i że wszystko najlepiej się powiedzi.

Wieczór Kobelański mi powiedział że

przyszedł do niego młody officer nazwany
Jung który mu powiedział żeby mieć ostrożność
nie na życie A. C. dybia, iak próci w armiji.

Dnia piętnastego nominowano na sessyi
ciężkich krasztelawców na Woiewodów Nakwaski
miał 79 kresch, Sierakowski 77, Meciński 63
Matachowski i Tyszkiewicz mieli parowo po
50 kresch dnia 11. Sierpnia pronom kreskowano
miedzy Matachowskim i Tyszkiewiczem Mata-
chowski miał 59 a Tyszkiewicz 21.

Stan naszego Wojska i naszego krajn
na obropnieniu prawnym do 50.000 Wojska armat
140 w takim pilnym otoczeniu nabolo
przez Wojska Rosyjskie i prunoszeniu głodem
opuscie Warszawy bez potyczki i tutaj sie gdiess
bez celu lub poddaci sie, habiebnie. Zły plan
pomniety, nahanie sie, opieszalosc w obrataniu
można naczelnego przyniooty nas do tej
obropnienij ostaterowosci.

Kiedy Moskiewska armia w Paszkiewiczem
szła on pod Torua dla przeprawienia sie, przez
Wisla, w Miosarowie na mostach zrobionych przez
prusakov Szrenynecki pruniast nabronienia przeycia
Wisly siedzial w cala armia, ze cetero niedziel

w Modlinie. Całe Wojsko żołnierze i oficerowie
patali chęć, bicia się, i okropnie pręgnali.
Naczelny Wódz sądził, że nie trzeba parować
Wojsko na niepełność batalji napieranie
zbitej Paszkiewicza pchając na niego
w okopach pod Warszawą i w tym celu
kazał sprząć stancyj przy Woli. Pierwsi
Generałowie, Senat i Sejm wiodli o tym
planie i wtedy nie sprecyzowali się, iemu. Wtedy
trzeba było inny plan zrobić i odmienić
Generała Skrzyneckiego i taki go nie uważa-
nawo dobrym, ale dzisiaj odmieniac
Wódza naczelnego kiedy plan jego jest
inni po części większej wykonany jest
trochę, poprawno. ta czynność sprawi zaburzenie
w Wojsku w czasie najkrytyczniejszym.

13 Sierpnia Nic mi nie pokazyło się, prawnego
Dzie Adama procił w delegacya w Polimora.
Skrzynecki się psmiadcył że chociaż nie
będzie Wódzem będzie mawiał pod innym
Wódzem w sakiew kolwisk prądne poiegnanie
jego w żołnierzami było bardzo cudo.

Plan Skrzyneckiego to miał podług mnie
największa wada, że Wojska skupione przy

Warszawie i sąbhuiste w okopach na okolo Warszawy
porinnij byde bez rymnosci sposobu. te unagi
uczynitam G. Tomaszowi Lubiewskiemu na to nie
solposiedzial se mowia bednie parowse
nie rymnosci se stronij Pragi. teraz sie
pokaznie se jest brach rymnosci se rary.
bardziej furaru dla koni. Woyzko nasre
nie moie plugo byde pod Warszawa, musi
sie, przebiec gdrics i szukać czy na Wolyniu
czy na Litwie utrzymania swojego.

Prisiany bylam na sessji seymowej
delibarovano nad tym czyli Sejm bednie
obierac narzednego Wodza czyli Prad, Sesya
byla jedna se para se druga niecor, nie
dowchata se konca sessji niecornej
wrocitam do domu. Po dlugich rozprawach
utrzymalo se se prad ma nominowac
Wodza narzednego.

14 Sierpnia Prisiany poiechalam do Oxarowa
tam obierchalam folwarki i nocowalam.

[C
15 Sier Prisiany wrocitam kole trzeci po
poludniu se Oxarowa. Kasalam Celine, Priclynska
u mego Stecia, Woyzcy byli pomarzeni bo co raz
sie, przewyly roine groiace gadawiny i paszkwili

++

przelepiam po ulicach A. C. nie nocował w domu
tylko skryci poszedł nocować do Celiny. Po obiedzie
tego piątej godzinie przyszło kilka osób wiadomie
A. C. że się pospółstwo zbiera po ulicach ja i Celina
prosiłiśmy jak najwyżsiicy A. C. żeby posłał do
kommandanta Gwardji narodowej ażeby tłum rozpedzić.
A. C. z najwyżsiycora hucia, odpowiedział że niema
czego się obawiać, że pewna rozpedzi pospółstwo i
poszedł do swojego pokoju pisać. ja kilka razy chodząc
do niego przerywałam mu pisanie prosząc jak najwyżsiicy
żeby kazał Wojsku i Gwardji rozpedzić tłum wystawiałam
mu że na początku mały tłum kilkudziesiąt ludzi łatwo
się da rozpedzić a później jak się powiększy tłum trzeba
beźnie do ludzi strzelać. Takie niecierzenie nastąpiło A. C.
i rozgnęło go tak obciętym na tak raźna okoliczności
powiedział mi że już posłał do kommandanta Gwardji
Narodowej i prosił żeby mu niczego nie przeszkadzała
do pisania. Wysłałam niemiernie zadowolona że tak łatwo
masa, rzecz tak niebezpieczna.

Wkrótce wyszedł A. C. do pałacu Narciestnikowskiego
gdzie się odbywała sessja Orlonkow racjonalnych prawił kole
dzieriatcy a tej sessji i powiedział mi że przybyła
do tej sessji delegacja z klubu patriotycznego domagająca
się żeby Szaryneckiego był pod sąd oddany. Prąd pusił

do siebie tej delegacya, i udał się z nią z rozmowy.
Podczas tej rozmowy siedem z tych delegowanych
z miną impertyneczną i olepiwszy oczy na Kicię
A. C. rzekł do niego, czy rzecz Kicię, że kto
się odważył na swierc ten może życie drugiemu
polebrać. A. C. przyściszył do tego czołochę
i tuż blisko niego rzekł to kacię i rzekł
chcesz kacię ale pamiętaj że Polacy nie
przejdą się między sobą, kacię ale obrocie
swoją odwagę na nieprzyjaciela. ten czyn
odważny trochę zmieszał tego sprawcę cofnął
się i był i zamilkł.

Klub patriotyczny mychodrac z domu rządowego
udał się do ranku tam odbili zamkniętych
umieszczonych i przez się kacię. A. C. widząc
że mu nie ma po robie mychodrac z domu furthar
ogrodzono, po dziesiątej i udał się do domu
mego brata, ią sikałam z półtorej godziny
iżesz rzekł mi prosię a widząc, że nie
wraca mychodrac z domu z Paula, Teresa, Kicię
hole dwunasty i posłałam do niego na nocleg tam
okropna, noc przebyliśmy słychotliwym brzyk pospolstwa
które zamordorawczy miemion z ranku przucilo
się na miemion zamkniętych z domu poprawny

prydzany misar szpiegów na Włochy rogathki
i posali tłumy do domu poprawy tam powieszono
Szpiegów Makroła, Frymarowskiego, upadli do
Stancyi w której se 30 przelów było naukuietych
na pluzi defraudacye i inne występki tych
nauwodowano skrutnie. Pan Węgierski Gubernator
Miasta Pan Ostrowski woda nauclny gwardyi
narodowey pokazali sie tej nocy zupełnie nie
czynnymi Węgierski nigdy nie wrotal Woysho
na rozpedzenie ludu Ostrowski nie przyt gwardyi
narodowey tylko sam na hamu galopowal gdzie nie
bylo samutku patrzal sie w tylu spodal na
morderstwa i rotal tylko przyrazymiey poradnie
niezaycie. Krukowiecki byly gubernator stawal
nieclny ludem i troche wstrzymal mielo, ktore
iego oglosil sie sam Gubernatorem miasta
mydal rozharay i upokoił poruchay. Pospolstwo
posalo isowce na ulice Franciszkanska i powiesilo
Aukiewiczka i isowce kilka osob powiadawia, ze
liczba nauwodowanych dochodzi 40 osob.

Dzisiaj rad nominowal Debisishiego
nauclnym wodzem, Krukowieckiego Gubernatorem
stolicy.

W tej nocy 15 Sierpnia A. C. poszedl do palacu

II
 II
 Główny, tam przebrał się w mundur Oficerski
 pojechał do Woysha na koniu wiarowym i z sobą
 komisarza Podlipskiego obierając do Wolskich rogatki
 trafił właśnie na moment kiedy wieszano powieszili się
 na niego szlachty zatrzymał konia lecz koni był
 dzielny A. C. się mywał i polecił szlachcie strzelać
 na niego ale chybiło, Podlipskiego szlachta chciała
 powiesić jako szpiega sukcesorem szlachty jeden wiarowy
 myślał go z rąk ludu dostać szlachcie przetrzymać go
 plecach i ręce miał zbite.

Spodziewałam się że A. C. pojechał do
 Woysha do Olszowa wrocąc z Woyshiem i ukarane
 herontów szlachty szlachty wrocącego. to była chwila
 w której mógł być odkryty szlachcie wrocąc
 porządek i Jakobinów ukarać lecz tak się nie
 stało.

S
 A. C. wrocil sam na posiedzeniu radcy
 tam obrano Pełbinskiego za Wodna, a Krukowieckiego
 za Gubernatora.

Dziś wieszam o godzinie byłam u
 Celiny i widziałam przy bramie pałacu błękitnego
 wiatrak ludki pospolstwo szlachty Kaweckiego
 kuratora szkol przebranego na kobiety i tam przy
 łapani go powiesili szlachty burwili się z trupem,

jak gdyby z piłką obrecali go rzucałi sobie
kuli na niego, naprzeciwko stałi wyzsko pod
płatem finansowym patrzali się na to i nie
wspędzili pospolstwa.

Nastatani Celine bardzo mystronona wybierała
się z dziećmi na noc do Pani Siemakowskiej i
wzajemny do siebie dowiedziatani się ze powieszono
officera Pruskiego rziętego z niewola i ramnego
poslatani na noc do towarzyszka dobroczynności
wziatani z sobą Podlipkiego którego szukano jako
wprzeza.

17. Sierpnia Woyzko wagle z Olszewca przyjeżdża
na Czyste ten wypadek nas trochę rozpokoił
względem poruchon pospolstwa.

Woyzycy byliśmy powarzeni i zechaliliśmy
iaki wypadek nastąpił. tegoż dnia Olszewskie
rządu narodowego poddali się do dyskusji
Sejm wybrać Krucowieckiego za Przewodniczącego
z zupełną władzą wykonawczą. On powinien
niec rade ze 6ciu Ministrom których sam będzie
nominował i on ma władzę nominowania Wodra.
Sejm pakonczył swe sesye gdyż niecierpić było
ie kontynuować z powodu że arbitery imponowali
inbow i że wiele z ichbach było postan Jakobinów

Pisany noc przebyłam w domu ale ubrałam
i czekając zawsze jakiego wypadku.

18. Sierpnia Wybór Krukowieckiego na
prezesa Rady nieumiećni wszystkich radziwił.
tym tylko może się okazać, że potrzeba
cierpliwości i energia tak była gwałtowna, że
potrzeba nieumiećni na charakter moralny człowieka
niektórego który przynajmniej ukazywał energią.

Krukow: nie jest ani praworadnym ani kochanym.

Pomocznym opinią ogłosza go za nadzwyczajny
podlegającym rozrachunkom dnia 15 które przy końcu
womierzył. On stał się z Jakubiniami i był
się, nymieć na najwyższy szczebel. Teraz kiedy
dopiąt celu swojego interesem jego jest dobrze
prowadzić rzecz, to dać nadziei, że nie będzie
instrumentem Jakubinów.

Od wielu osób słyszałam, że wczoraj nocą
15 regiment Kurlandzki białych miał rozkaz przemasz, i
skania zabunkom, ale nie przeszedł skania, wiec
nie. Wiec nymieć jaka osoba miała wpływ do
niekogo. Wnocy 15 nie prospołstwo wiec, ale
ludzi ubrauc w mundurze officerskie i w mundurze
gardyji narodowej prospołstwo i ichawosci poriechnyła
liczba wiec.

lixa midziw.

Weseray Pultkornih Gallois na czele swoch batalionow piechoty trzech pułkownikow iandy pod sztandarem radło blisko się przystawia, przysnuł ku nieprzyjacielowi i otoczony 16 szwadronami i całym swoim oddziałem i w 2 armatach miechy został w niewole.

Weseray Kuchor: hazardzantem posadzkowych i dowodzem w buncie 15^{go} Miedny arcystawem na Ziada Pultawski, H. Frynglarzki, J. J. Czyski, Boshki, Starynski i kilka innych. oskarżeni są oddani pod sąd wojenny.

19^{go} Sierpnia Prisiay wysłał do nowostich dniennikach sędziwa Kuch: bardzo pięknie napisana umieszczeniu ja.

Prezes Rządu Narodowego
w radzie Ministrów.

Wolny ludu Polskiego, gdzie nowostich prawie wzięły się władze, gdzie Reprezentanci narodu dnia i nocą radzą w sprawie Czerwony, gdzie rząd Narodowy stał, gdzie tyle sadów istnieć, najpromotniczycze popelniono morderstwa, i aby wybić nasza przystać aby obywateli dnia najswietniczyczego porwania spelniono to morderstwo w imie ludu Polskiego

o imię Cyryjusz! lud Polski, obrońca i strażnik
 te prawa i promotor bezprawia. Nie z podłych
 zbrodni, lecz z cwał narodowych myślał on swą
 protezę. Nieba nie chciało iść z nim sprzymierzeniem
 swojej sprawy. Przyniętym murze lub zwyciężyc
 i dotrzymanym tej przysięgi; lecz i zechci zginąć, marny
 zginie i cała dostojność, ludu cyryliorawego, nie
 dozwolono być na mogile narodowej i napisie
 grobnym Polski, razem mieszczą się zbrodnie.

Najwyższa Władza narodu, i by polackone
 zostały potrzeby nadania innej formy radom. Sparty
 na całej potęgę prawa, działac będzie z tą siłą
 i sprężystością jakich Cyryjusz i obecny wymaga
 położeniu. Gromy prawa nie omiada przestępion. Już
 to nim jestem, że sciągnięciem inaczney siły do
 stolicy dla zastomienia i z od burzycieli i Morderców
 przysprawilo nas w dniu mrozowym z straty, któreby
 nie były miały miejsca, gdyby te siły moim
 było postać na wsparcie walczących braci.

Niechaj te straty, niechaj krew poległych
 z całym przekleństwem ludu Polskiego spadnie na
 ich głowy. Kiedy Polska miała Radę postobny? kiedy?
 nie byłby myśliwym woli Narodowej? nie działał
 ze w duchu sprawy obecnej? nie sprawował ze prawa

i morytalskich form jego? nie hieronatai nim madrosi
patriotyzm i lagodnosci? kiedy bardziej hwiata
wolnosci? Nie statke na cele tegoi Pradu Maji prany
czytelny, cnotliwy, ktory morytalsko poswiecil Cyryznie?
coi pomagly te morytalskie cnoty pascierko burzycielom
spokojnosci publiczney? Osmielili sie lagodnoscia
najliberalniejszego Pradu i harta dricior naszych
splamiona, rostata prashwiczeniem sie na podradnych
i primnych moie, leca bezbrumnych. Co to sto sie, bic
kier poloka? za to sto tyle ofiar i poswiecen bez,
przychladnych? splamione przedostatnie nasze porstanie
podobnem mardzy, starte te plamy Kosciuszko ukara,
niem primnych. Dricie jego zycia i rewolucyi w
morywistycznej chwale pascierly do potomnosci
Nie prawiednie sie i na mnie slawa narodowa
potrafie, gromami prawa swiszczyi abrodnia i
burzycieli, ktory najlepszymi sa sprzymierzencami
naisiednikow naszych. Podpisano Kuchowiecki.

Kuchowiecki mianowal Chrzastowski gubernatorem
Warszawy a Malachowski nochem naszych
Wojska. Te dwa wybory sa, tego rodzaju Chrzastowski
jest odważny, dzielny i moczny Malachowski jest
bardzo powozny, dzielny, stawiczny, ale teraz inie stary
i niedolizny, co do sil fizycznych.

Kruh. mianował pastepca swoim Bonaventura
Niemcewskiego jest to papalomy liberalista bez
głowy. Gubernatorem Pragi zrobił Kol..... jest to
Jakobin.

Pau General Wicielecki jest przysydziacym radu
wojennego na przesłananych kwartach w dniu
15 sierpnia.

Konsulowi Austriacki i Francuski przetrzymali
wypadkami 15 padali paszportów do myślenia
to im odmorowano uprzedzenia i ich się są
bezfronci.

Sobota 20 pier. Trziesięcioro wczaj kilku godzin
wkradło się do Pragi i podburzyli materję
franc pod most przekroczeniem nasi używali
niektórych z nich drugich spłoszyli i naprobiegli
spaleniu mostu.

Wybor Kruh. nierównie patrowył dobrze
myślących. Obawiają się, żeby nie był sprzedanym
Rosji i nie oddał miasta nieprzyjacielowi.
obawiają się, że samo się nie był narodził
Jakobinów. Czechów z obawą i niecierpliwością
jak sobi postąpi z Jakobinami herostem. Za
mianem z Kruh. jest celowich pełen ambicji
karuzumiatosi, mało moralny wiec nie trudny

w wyborze sposobow do dogodzenia przedkom
swoim. Wielu powszednie mniemanie je niezł
Jakobinow wieby sie myniec, ale sadze je
ich nie lubi, sadze nawet, ze teraz przymuszony
ich glaskac oddali ich jak upatony do tego
sposobna praca. Priznaw kiedy sie imi wzniosł
i dopiat czege sobie niezyl interesem jego
jest wieby z jednay strony wojna z Moskwa,
nam sie powiodla maylepiej, interesem jest
jego wieby byl porzadek niewetany. trzymaj
su zupełna neutralnosc wieolny partya
necinych i partya Jakobinow, a obedwie
przeccione te partye trzymaj na wodzy. Wie
ze nie jest lubiony przez radne z tych dwuch
partyow, ale trzymajac je w rownowadze
pramie nad niemi. Straszny necinych Jakubinami
straszny Jakobinow necinemi. Gdyby wzniosł
necinych Jakobinow poległ by pod przewoac
necinych, gdyby wzniosł necinych poległ by
pod przewoac Jakobinow. Jak dlugo bedzie sie
mogł utrzymac w tej sliskiej postawie jak
dlugo sila Wojsk nieprzyjacielskich pozwoli nam
istniec to sa zagadki trudne do rozadnienia.
Tak sie przewazili necini ludzie wyborem

Kusk: se pomyslili zamiar wreczenia go, lecz
 to nie przyslo do skutku, teraz wazna jest
 jego postepowanie z nami, se beda mu postowu
 pobi nie pomiarowia se nas zdrada. Za nie
 pomiarow Kusk: se zdrade wzgledem nieprzyjaciol
 naszych dla dwoch przyczyn najprzod nie
 jest interesem jego zycie przez podla, a ktorej
 miał by tylko w wysku cokolwiek przedniej
 a haube, niczna musialby zwroc powtorc, se
 Rosyanie nie sa w potrzebie przekupowania
 maria dosyc sil sieby nas zgniesi i przyniesi
 glodem do poddania sie.

Dzisiaj wieczor wielki strach,
 Pani Lepicka byli u mnie wieczor, Lepicki
 powiedzial se slyszal se Woyzko Rosyjskie
 ma zamiar atakowania miasta, hole dzisiatej
 myslu Lepicy, a w krotce potem przyleciata
 Paula Teresa Kicha radyczana mowiac, se
 Ramoryno miał byta w nich na herbacie
 lecz przyslat adiutanta se nie bedzie bo
 Rosyanie przypuszczaja atak do miasta se
 ceterich stron. Wierzymy paterwowylismy sie
 i bylismy przechowani se miasto osturnem
 bedzie zdobyte wiodlismy na ulicy nowej

smiast niezmiernie posuszenie Wojska kawalerya
leciata przewalem, armaty prowadzono, przeciez
nie słyszeliśmy żadnego nystretatu armat co
nam się dzisiaj zdawało. A. C. siedział
na koniu i przejechał do głównego sztabu w
czystym przebiegu się dowiedzieć co to jest, ja
ze Stanisławem poszedłem furtką od ogrodu do
Stary Fablonowskiej żeby widzieć schronienie
przeznaczone dla A. C. gdyby Rosyanie mieli
miasto. ~~W~~ p. niczym nie przedziata umowiony
się p. ma przedam p. iey kamerdynerem i
Stanisławem do domu kamerdyner miał tylnymi
drzwiami przeprowadzić A. C. gdyby Rosyanie
brali miasto sukcesywnie wszystko to było nie
potrzebne gdyż A. C. powiedział że
Rosyanie nie atakują tylko kolumnami się
pokazali na błoniach Czerniakowskich, i że
nasz odmiennia kwater i stanowiska co było
przebiega tego ruchu wielkiego wojska po
ulicach w istocie główna kwatery naszych się
przebiegała p. czystego do Koszykow. Polozylismy
się spać nadedniem ale trudno było spać
po takich wzruszeniach. Ja wzięłam sobie
pokoikow dwa w domu Poboczynowości i byłabym

się sam schronił gdyby Rosyanie niechcieli
do miasta.

Niedziela 21^{go} sier. General Kruk:

proponował A. C. żeby został przy myśliwce
dyplomacji ale A. C. się wymówił z tego,
~~ponieważ~~ posiadając mu się chce odpochnąć.

Kruk: długo z nim rozmawiał o teraźniejszych
okolicznościach narzekając na wiele
przyjacieli i przysłał mu wiele narad na
stron. Prисяż Korpus Romaryns polechni na
Pragę dla przeproszenia trochę Rosyan i tym
słowami wolny przychod zwycięzcy Władys
Kamoycki pojechał z nim A. C. polecał
się: to samo iść z tym korpusem.

Poniedziałek 22^{go} sier. Prисяż postawiono
na miejscu gdzie się ma być popelniony
niektórych ze sprawców tych zbrodni. Obrotowac
osoby i pod sąd wojenny oddane były. Siada
Pularowski, Siada Gryngharski kapelan Dzwonickiego
Jan Czyski pełniący obowiązki audytora,
Ignacy Plukowski Sekretarz komitetu wojen.
mawskiego, Radoszewicz pisarz komisji wojen.
Koziański adiunkt komissarsa wojennego,
Cyryl Grodecki były sędzia trybunału polubowickiego

Franciszek Pruchowski był redaktorem gazety
Pravowachi Doktor wojskowy Wolski, dywizyjny
rotmistrz Teofila Kosciolowska harciarza, utry-
mniaca, Czarniecki panyharz, Dragonski pływacz
officerski, Sikorski nieprawomnie pie. officierem
mianowany. A tych sad wojenny skazal na
smierc nastepujace osoby Wolski, Czarniecki
Dragonski, Sikorski, na smierc skazana Koscio-
lowska ploskarzowa poslata i zamieniono
te kary na trzy letnie więzienie do kaidan.
Reszta poslata niewinniona.

Widac niewiastie przez takony sad, ze
dla formy tylko ukarano mironaycor mybrano
pomiędzy nich najpospolitonych ludzi a
Herostor umolionow. Dwina przez ze Jan
Olicielski ktory jest estorichiem naxinym
ktory przeydonal ten sad wojenny mogl
mydac wyrok tak niesprawiedliwy. Powiadaja
ze Pulawski ktory byl na czele tej sbrodni
xrecnie sie wykrecil powiodl swiadkami, ze
te noc przez przebyl w harciarzu i pil cala
noc. Chaden swiadek nie smial swiadczy
przecirko niemu tak strach ogarnal umydl.
Wyrok ten sadu wojennego niewinnenie pasmucil

ludzi nęcących, przekonał się że partyja
iacobinon panuje i obawiając się wieby nowego
iaki poruczył mi wzbudzić.

A. C. chciał otrzymać pozwolenie wyjeżdżania
z dywizyją Raurayno. na radzie ministrów
odmówic mu chcieli te pozwolenie ale Krak.
powstał przeciwko temu i dał pozwolenie. po obiedzie
porozmawiał się krótko ze mną A. C. wyjechał
na koniu na Wyszkiem. taki los spotkał naj.
proscirskiego ceterichu paterę Polski ceterichu
najswieższego, Ceterichu, który ceterichu maiał
i życie swoje poświęcił Ojczyźnie Ceterichu
charakteru najstarszego który obłądził sbytnim
pobłazaniem sbytnia, łagodnością. On go własni
rodacy chcieli zabic. ten prany ma musi
rownie stronic pod Polakow iak od Rossian.

Po wyjeździe A. C. bawilam jeszcze iaki
czas smutnie w domu i posłałam na noc do
Panny theresy gdyż mnie straszono że pada
poruczył co mi nastąpiło.

Moy Syn jedcu posłał gdyż jest umieszony
w artyleriji przy pułkowniku Bem bardzo godnym
ceterichu i dzielnym wojownikom.

Wtorek 23 sier. Dziś rano widziałam

Kuonzyńskiemu poleciłam, ażeby pisał
do A. C. i dawał mu wiadomości o wypadkach
iaki mogą nastąpić w Warszawie. Widziałam
się potym z prosem Debowskim jest to słuszny
człowiek, który też sam chce powrócić do Warszawy,
i prosi za Woyokiem ponieważ jest umiarkowany
na fisci proskrypcji. Po całym mieście głośnie
se klub patriotyczny utwórł listę, osób które
miało wyrzucić, se dnia 15 miał być tyko
postrachem preri, se w następujących dniach
miało w skutek mowy podług tej listy
W tej liście powiadają, se jest 200 osób wymie,
wionych duszy twierdzą, se 40 bez nikt
nie mógł im powiedzieć z pewnością, o tym
ani plac te listy. Jest to smutek powszechny
w publiczności Warszawskiej w tej liście są
wymianowani wszyscy Senatorowie i posłowie
ucieczni.

Chciałam się widzieć z Kruk. żeby mu
napomknąć, se potrzeba karać Herostor
Jakobinowskich, powoz mojego widzenia był
se chce wyjechać z Warszawy. iak tylko
napisałam mu bilecik w lwodzieńskie paras
był u mnie z adiutantem Ferrym. Sobolewskim

Staras mu mowilam, ze pragne wyjechać
z Warszawy powiedzial mi na to bardzo
gryznie ze mi radzi kilka dni sie
wstrzymac ze jak Lubieuski na wiele procy
dyminy wiecie troche oholice Warszawy
od Głocha sam mi da officera ktory mnie
odprowadzi do Mollina a z tamtad bez
sie mogla jechać do Głocha. W potoczny
rozmowie mowilam mu ze trzeba koniecznie
karac Herstor jakobinski i ta partya, zupełnie
zgrysc ~~całkowicie~~ na to mi odpowiedzial ze
teraz tego nie moze czynić, ze ta partya
jest taka mocna ze życie jego jest niepewne
chciali sie przedemnać ze życie zachował
Pani Skrzyneckiej ktora chcieli zabić,
oskarżił Skrzyneckiego ze jest przyczyną
wszystkiego tego sam sie mychwał.

Proda 24 sier. Radz Kolestwa naszego
składa sie teraz z następujących osob Prezes
Kurkowiecki, vice prezes Bonaventura
Niewojewski, minister wyznań i oświecenia
Karc Garbinski, Minister sprawiedliwości hasztelan
Lewinski, Minister spraw wewnętrznych Gliczynski
Wiewoda, Minister Woyny General Morawski

Minister skarbu Leon Pełkowski. Minister spraw
zagranicznych Teodor Morawski. Przew tego
mogą następować w radzie przewodniczący
w Senacie Marszałek Sejmu, Prezes rady ministrów
Warszawy i Gubernator stolicy. Prezes Rady
ma prawo nominowania merytorycznych ministrów
i urzędników i głos stanowczy w radzie. Nominacje
jego są Niemcewicz nie prezes, Minister
świadczenia Garbiński, Minister sprawiedliwości
Kerwiński, Minister spraw zagranicznych Teodor
Morawski Gubernator miasta Chłanowski.

Czwartek 25 Lier. Parlamentarz Rosyjski
przyjął przeday list Federata Witte do
Prezesa rady aby sam lub przez kogo wystanego
chciał obwinic Feldmarszałka Paszkiewicza
o przypadkach nocny 15. a mianowicie o
zamordowaniu barona Kellera, jednego z ziem
Rosyjskich. Prezes otworzył list w radzie
ministrów podpisał natychmiast Federatowi
Witcie i karani byli śmiercią i co się
dokonali tych zbrodni.

Prisiany wieczor był u mnie Kruk. dosyć
długo rozmawiał ze mną kilka razy mi
powtarzał że nie może być w radney partyci

bo stracił by życie jeżeliby się ubrał stronnikiem
 jakiej kolwiek partji, powtarzał mi też parno
 że nie powinien być niczego innym przymiarem
 ze strony jego nie dołaić, myślnym także prace,
 zapomniał mi że proki życie będzie spokojność
 w miejscu.

Trzeba myślnie że pod czas jak Krak. jest
 na ciele prądu woyzsko idnie także sprężynicy
 srodki prawnosne są, wiec, wieby nie
 było po ulicach radnego zgromadzenia towa.
 wyzsko patriotyczne jest parunkiet, wszelkie
 schadzki są zabronione o dziewiatej godzinie
 kawiarnie bilardy są parunkiet o 10^{tej} rzyney
 duszy nie ma na ulicach tylko warty i patrole
 to spokojność czyni, że chociaż nie lubia
 Krak. woyzcy są bardzo kontenci że jest na
 ciele prądu. tak potrzeba myślnia z anarchii
 była gwałtowna.

Piątek 26 sier. dziesiąty z rana o trzeciej
 250 kochow się pokazato przy Olykowskich
 rogatkach General Vamiski paron karat strelać
 z armat muryt woysko swoje niepotrzebnie
 jest to sły General i sły szłowick.

W gazetach była publikowana podesma

radmistrum gwardyi Narodowej do dowodcy tej
Gwardyi poniewaz ona troche objaśnia zdarzenia
nocy 15 przytoczając ją tutaj.

Do Jamie Wiel. Generala Dowodcy
Gwardyi Narodowej od kapitanów
Rapporterów tejże gwardyi.

Stosownie do rozkazu J. W. Generala Dowodcy
G. N. wiekszymi mazi nasze względem wypadków
nocy 15 bm. przedstawili namy honor stacyi
następujący raport.

Gwardya Nar. złożona z obywateli miastłych,
synów obywatelskich, i redników publicznych
ma jedynę przerwaczenie starosci w obronie porzecz
prawa, w obronie swobod narodowych, i porzecz
publicznego - Jej nie działanie w tych tyłko
przyypadkach obawiac się winno. -

Pobrzeba nieobronna nastupienia Wojska
liniowego w odwachach stolicy, skłonita gwardyaci
ze schodząc ze swego stanowiska przystapita
do tej poslugi - że nas icz dopełnita w całym
biegu rewolucyi naszej, są na to nie zaprzeczone
dowody.

Do dnia 29 listopada w pamiętnej epoce
ostraczenia publicznych, Gwardya Narodowa, jak nie

uorganizowana, usłala porządek i sbrojną, ręką
w chwilach nader niebezpiecznych utrzymać go
zdolną. Pod jej karcą sejm Narodowy odbywał
ciągłe obrady, a wszelkie zamachy bardzo
mocy stronnictwa i opinii bez skutku pozostały
do opinii publicznej, ta istotna Pani niezorganizowanego
swiata przy gwardyi Narodowej pozostała nylacnie.
Ona to odmowila wiactosci burzliwym przedom
niektorych artylow pism publicznych ktoreby towarzyski
porządek naruszony mogly.

Pamiętacie sa wypadki arestowania osob z
należeniami do policji tajnej posadzonych. Gwardya
Narodowa sama jedyna oddala ludzi tych w ręce
sprawiedliwosci narod gwałtownych uniesien publicznosci
Warszawskiej. Strach więc Gwardyi Narodowej umiata
zaslonie ludzi nieumarowidzonych, potepionych w opinii
publicznej przed sciganiem ich penst. Z takim
nas sama byly proskanowaniem dla prawa i
porządku, dowodem sa liczne transporty pod jej
strach dostawionych spiegor wojennych i Żencow
ktorych w następotwie Wojska laniarego komwoiorata.

W dniu 25 Lutego br. po powietney biblii
Grochowskiego Gwardya Narodowa narod porucznego
preraczenia dopelnila swojego obowiazku i porządek

ani na chwile zachwianym nie był mimo miotania ple-
wychających osób które wówczas wypełniały stolicę.

Wszelkie kłopoty rządu Narodowego były
swietnie wykonawane - bo Gwardya Narodowa z majordorskiej
rozumowo biorąc, ludności stolicy, wykonawania
strzeżła.

Na domiar złegości swojej dla prawa i
proswiecenia się, sprawie publicznej G. N.
nie odmawiała najprzekonywaczey nawet posługi
w podległych od miasta odwachach, a w seod miasta
w miejscach których straż obywatela porusza
nie przystało.

Wszystko to przekonywało, że członkowie
instytucji w kraju naszym zupełnie prawie nonej
nie tylko poieli cel swojego przekonania, ale od
poragi własnej odbiegli, byleby strzyć krajowi.

Wykierowaniem było, że istotna opinia
publiczna koncentrowała się, myślenie w Gwardyi
Narodowej: zobaczmy jak daleko G. N. maiać
straci prawa i porządku, opinii publicznej z niej
wychodzić z nich nie dozwolila, a przesyłać
zdania prosekularności [które w obywatelskim względzie
podzielata] inni to seymowi inni to Prządowi Narodowemu
sławata w opozycji wszelkim przesileniom, aby rzecz

publiczna na swank nie była narazona.

Spiegostwo upadłego rządu padło najsłabiej rany patriotyzmowi. Cierpienia wielu osób, tajna policja, despotyzmowi skazanych, rozłoży się po narodzie. Moralne rany nie przedko uśmierzenie smutku. Głos publiczny notał surowego postępowania z głównymi agentami policji tajnej. G. N. przez swoje organa zadanie to komunikowała Radzie, lecz przed samowolnością ludu, powaga swoja, ostrzymywała. Wokół spierogów do inkwizycji wśród dnia i wśród miasta i bardzo często a remota publiczna przy czuwaniu G. N. wybuchać nie mogła. Po bezkrymym powroci cesarza wojaka z wyprawą na Pradigera nie było tajnym stolicy ze Wojsko Narodowe pisało chęć, remoty pryncip Generalom którzy dozwolili nieprzyjacielowi wobec ryków bojących zabierać bezkarnie amunicja i tabory nasze, jednakże Generalowie w radzie posadzeni chcieli wśród murów stolicy bezpieczeństwo. Zadanie tylko jednoznacznie w wymiar sprawiedliwości zawieszonym było. Wódcę Nacelną przesłano wrocie posadzonych w radzie a później na ~~radzie~~ kasadzie temu niezmiernie stolicy jednak niewiadomej demagogacji, uformował sprawie pryncipów kilku osobom

który z poprzedniego zachowania się, lub stosunków
familiarnych przesądzone być mogły. Lud który
przypominając sobie wypadki powstania Polski
konarzyste, temu tylko najłatwiej wierzył, że i
teraz państwo nas odrzuci, w czasie prezentowania tłumnie
się zebrał przed mieszkaniem Generała Hurtyga.
G. N. przy największych trudnościach zachował
obwinionego od gromów zemsty które się masiły
nad jego głową. Władze i wojska umielbiali
nową gorliwość i dokładną służbę G. N.

Od dnia 29 czerwca G. N. petroli służbę
w Kambu; przeciąg 6 tygodni przechodziły reklamacje
o myrok, który według zarządzenia Prezesa Prądu
za 24 godzin miał nastąpić. Głowy tych którzy
w zwolnie tak wielkiej zwątpili o myślenie
sprawiedliwości, dochodziły do sali narad sądowych
pod różnymi postaciami, ale czeremby sbymano je
zarządzeniem, a tym czasem zamiast barwności na
kambove miejscu podwoje, Gubernator i Prezes
sądu dowolili szwiejskiej marce Gwardji Nar.
prawie do połowy. Tania G. N., oburzenie
umysłów, w publiczności tak mocno ukazująca
się, przez różne drogi komunikowała Prądowi.

Eksteriorie iey. Rada municipalna skladajacy, czynili w formie przedowej przedstawienia, na ktore w honcu odpowiedziano temi prawi stony, ze troskliwośc rady jest chwalebna ale obawa iaka Radowi wystawila względem spokojności stolicy, gdyby milzeniem nie była pominięta, wystawila by Radowi na słabość narzut słabości."

W prospolitym życiu czynny i dowodny na nie inaczej samowarane iak na drodze, ktorej forma prawna tomarszowy. Dla publiczności, dosyć było przekonania, ze urzeczony osoby są, minne, kiedy przez tyle tygodni, sąd konstytucyjny działa obowiązuje i Rad Narodny nad prawami osob exorajacy nieść dozwolił.

I tu G. N. [acz nie mogła mieć innego przekonania] stawała iednak w opozycji dla zachowania władzom pomocy. Straz kamkowa, iak wiadomo stała ognia w bramy i przez półtory godziny bronila przystępu gromadnym tłumom. Dopiero gdy przyprawadomy przez następcy Gubernatora wojsko liniowe spruszone zostało, sato ludowi sposobności dostania się na dziedziniec kamkowy i zaraz potoczyło się, samo w tymi, co śmierci osob prentonarych

siadali. Dwie kompanie liniowego Wojska stanęły
na dwa szeregi, a oficerowie na czele oddziału
z nich wznieśli się na górę dla sprawa.
dzwania osób pod sadem postających - W ten czas
siła Gwardyi zmniejszona, iuxi postata; broniono
iższenie przystępu do numeron na 2 piątce, ale
opor ten był słaby, taki tylko przyniosł
rezultat, że kilku gwardystów raniono i wiele
broni zostało, o czem słuchamy J. W. Generałowi
przez dowódcę pułku 1. rapport bliżej
przechowywa.

Tamte odwachy, a mianowicie u Franciszkawów
w domu inkwizycyjnym przy Wolskich rogatkach
i w domu przytulku i pracy; podług urzędowego
rapportu wyznaczono wojsko liniowe, a przeciw
skielniczego oporu papalerymym tłumom dać
nie było wstanie. Osoby z pod jego strażą
wyproradzono i porabiono je zycia.

Co do początku i dyrekcyi smutnych i
brawnych zdarzeń, to niewątpliwie wyszły od
tłumu słonego po niemieckiej części z wyznaczonych
rozmaitego stopnia, piechoty kawalerji, którzy
z bronią w ręku przybyli. Oficerowie kierowali
samym napadem i sposobem dostania się do

mięzienia, a nawet i samowolna egzekucja, ich
 smierć wszelkie strach roziała, a nawet groźbami
 unagliła popołtwno do tłumnego i niemi drżania
 a choćby tej kilka osób mi będących na sturcie
 G. N. dopuściło się jakiejś okrucności, ogółu
 wcale obwiniać nie można, tak iak uwielbiania
 godnego Wojska naszego, a powodu czynów
 kilku Wojskowych.

Gwardya Narodowa kompaniami zebrana
 stała powiekszej części pod broniami, a w ogólnosci
 przestrzegala w różnych stronach miasta porządku
 czuwając nad pałocia, prywatnej własności
 i nietykalnością domowej racisy. Oficerowie
 a wojska liniowego bez przesuwania w
 Warszawie barwicy, biegali po ulicach wyrażając
 hasidego do tarcenia się i niemi i wystąpienia
 a przodem przed kamiek. - Widziawszy iak Wojskowy
 odebrał doborowi G. N. palki, - aby nie
 wypral na ulam. Arystorami i o chęć rabunku
 posądkeni, iedrosgodnie przemawiali przed sądem
 ze wojskowi i dobytemi palacami biegając
 po ulicach, smiercia, grozili tym wszystkim co
 pod ich planodstwo, w celu sprzątania osób
 podezrzanych podawać się, zebrani.

Z tego co myśli przywiezionym zostało, okazało
się: że wypadkami nową z 15 na 16 km. kierowali
bez żadnych trudności w stolicy porządkiem
i wyszkoleniu. Powodem do nich była do najwyższego
stopnia doszła nieufność w Władzach, którym
zarzucono, że próbują nystępnym, a prośbom
wykonania było porzucenie, jakie powstało
z istotą tych władz słabości. Gwardji pał
Narodowej, a z udziałem w okropnych czynach
ani w uchyleniu jej obowiązków, obrinicie
nie należy. Stawia ona prawo pod broń, ile
kroci tego obrona porządku i porządku praw
i swobod wymagalac będzie i przyjdzie w pomoc
władzom królewskim w każdym razie, gdy tego
dobro porządku państwa, że takie są intencje
ogółu Obywateli, wracając uwagę na to
co dotąd z ich strony doniesionym było,
nikt zapewne wątpić nie będzie.

W Warszawie dnia 20 sierpnia 1831.

Z upomnienia kolegi kapitanów Reporterów
podpisuje imieniem wszystkich

Rudnicki kapitan Reporter G. V.

Pisząc Marszałek sejmowy rozpisat wiadomości
postom że petycja będzie jutro, bardzo to nas

potwierdziło kaźniony się, ażeby pomiędzy posłami
nie zwalili się, tacy co by prochwaliłi dzień
15 sierpnia, mówiono nam że jeden proset
chce oskarzyć Szaryńskiego.

Sobota 27 Sier. Ludwik Osiaski został
wybrany na Prezesa rady municypalnej. Generał
Kuminski stojący na forte postach prawie
traci ludzi przez swój nie rozsadek i duży
ludzi nie potrzebnie i szisiany został furasorac
i stracił 60 ludzi.

Niedziela 28 Powiedzialam się szisiany
o szczegółach sesyi Sejmowej warszawskiej.
najprzód do zastąpienia Bonawentury Niewiadom-
skiego, który był w komitecie wykonawczego
nad obroną Polacy obrano pana Teofila
Morawskiego członka byłego Rządu. Powtore
rostrzasano materje o radzie stanu. Potrzebie
rostrzasano zdanie sprawy deputacji myslawey
do bolimowa. Marszałek Sejmowy starał się
uniknąć ażeby który z posłów nie wniósł
oskarzenia na Szaryńskiego, powiadała że
Henryk Walowski i Kwierkowski chcą na
przyjścia sesyi, poddać petycyę ażeby Szaryński
był odebrany pod sąd a S. A. C. podał sprawę

ze swoich wyjmosci prezesowa Pradonego. Ludzi
rozsadnie chca, wiezy takona partyja nie byla
nazywiona. Na seymie sa teraz trzy partyje to jest
partyja uxcimych ktora jest za umiarkowaniem,
Partyja Kalixanow, ktorzy sa zapaleni za liberal,
noscia francuzka i chca nastadorac beniamina
Constant, i partyja Jakobinow ktorzy chca, wszystkie
uniwersyte i samy posiadac uxcidy.

Po obiednie bylam na spacerze w Parku
Lepicka na niaradowskich ulicach, osobliwie w czasie
mi przynilo widok mnostwa ludzi spacerujacych
kobiet pieknie ubranych a w srod tego Wojsko
koczniace na dworze Jurgony officeronie na
koniach polniace zobniacy sobie jastko Murzyha
wojenna. bylam na wiezy obserwatoryum i tamad
przez lunete mozna widziec pod Paszynem
wojsko Moskiowski.

Wieczor byla u mnie Panna Teresa i
powiedziata mi ze miata dluga rozmowa z
Bielakiem ktory jej powiedzial ze Lessevel
jest bardzo smartwionym czecia pientnastego, ze
bardzo patnie ze A. C. porzucil rad, ze
radzi jeby wrócił do Warszawy i obiat
nawchinctwo radu, ze on mi bedzie palerat

do rządu. Powiedział też samo że nocą 15 helweł
 chodził cały czas pod brata, nrego domu pilnując,
 żeby uchronić życie A. C. gdyby się było pospółstwo
 na niego targnęło a ten rozmowy pomiarkowałam
 że Jakobini chcieli by mieć A. C. żeby jego
 imieniem imponować Anglii i ukrywać brodnic
 swoje przynajmniej szwajcarskiego szwajcara.

Powiadanie 29 sier. Prisiarj o dwunastej
 byłam u Państwa Lepickim i Panu Teresce na
 kopule kościoła luterańskiego tam jest parowie dwóch
 officerów którzy z teleskopem uważają wszystkie
 poruszenia mi-przyjaciel międzytym przez
 teleskop myśliwi myśla Rosyjskie postawione
 pod Kaszynem. Widać się strzela jak
 porządnie i czysto jest utrzymywany kościół
 po wszystkich szkołkach po wszystkich gankach
 niema najmniejszego kurzu.

Wieczor był u mnie Pan Malinowski
 obywatel z Wolyńia powiedział że dnia 15
 wrzesień że jeśli gdzie był gdzie przyjaciel
 do Warszawy przez Wolskie pagórki wieczor
 właśnie w ten czas kiedy lud tam spełniał pracę,
 że nie mogąc iść dalej stawał w gospodzie
 gdzie był synek po skonczonyj pracy pracę

ludu prosta kabiac na Franciszkanska ulicu
niektorych arrestowanych a wiele poslo do synku
slyszal rozmowy wielu ludzi a polspolotra ktorej
popelnili to zaboystwa mi widzac w nich
radney kbrodnie tylko kare sprawiedliwaj.
tak umysly prostego ludu partya Jakobinow
skrywila, tak przez 9 miesiecy pozwalano
pisac rozmaite gazety, ktore tylko byly
umysly fatalnymi myobrazowaniami a nikt
rozsadny mi odwanyl sie przeciwd pisac. Lud
Warszawski sie demoralizowal.

Od slowek dni unaxano poruszenia
w Woyshu Rossyiskim obawiano sie ataku
Miasta i od slowek dni mój syn przebyl
nocy pod golem niebem.

Worek 30 sier. Priszly od piatery a rana
slyszalam kanonady i reiai niekiedy sie
odrywaly armaty az do osmej godziny sadzilam
ze jna rozpaczynawia sie atak Warszawy ale
uspokoilam sie gdy niehl huk armat, Syn
mój gdy przyszedl na obiad powiedzial
mi, ze sie Kawalerya Rossyiska dosyc blisko
przyblizyla do samych szancor, ze ich przy-
nitano harmonatami i pacami kongrewskiemii

naszych było trzech, ramnych nieprzyjaciół się,
rozpierzchnąć podać się, że musiał stracić
coś więcej ludzi.

Tak mi mówiono pewnie, że partyja Jakobinów
stara się, mieć A. C. to się, ięć mi uda A. C.
gdyby tu wzięć musiał być ich współzawodnikiem
albo ich ofiarą.

Proda 31. sierp. Lesya Szymona nie mi
probiła pewnego ciekawia na rapport deputacji
Bolinowskiego. P. H. K. mówił mi, że Helwel
głównie powiedział, że Skrzynecki musi koniecznie
wisieć: ja wiem, że żeby Helwel miał to
powiedzieć, gdyby się, o tym myśli to tego
nie powie.

Wczoraj była u mnie Pani Skrzynecka
smutna poniesiona upewniła mnie, że ięć
Moi się, schronił mi jest w Warszawie, co mi
bardzo ucieszyło, gdyby obawiam się, żeby
stać mi targnęła się, na jego życie.

Czwartek 1. septembra Dziś o 8 godzinie
z pana przybiegła do mnie Pani Lepicka
z pociesniająca nowina, że Romaryno odniósł
zwycięstwo nad Rosjanami, bardzo się, ucieszyliśmy
ale prawie nie uwierzyliśmy, że obawie przy

jest prawdziwa ta nowina, gdyż przyrządzony
miewierzyć dobrym nowinom. Podczas obiedu
przyjemności mi list od A. C. w istocie przez dwa
dni Romaryno się bitł z korpusami Roxera i
Golorina, odpart ich Generał Werbaczowski był
wzięty z niewiele i 900 jeńców zabrano standard
i 2000 broni, nasi nocowali w Niedzielnym
z had mi pisał A. C. 30 sierpnia. ta potyczka
była z korpusem Generala Golorina najcięższ
chciano udzielić na korpus Roxera ale ten
nie mógł w nocę ku brucioni, pułkownik Rycklow
shi bardzo się odznaczył w tych potyczkach
i nogę stracił, Skrzyński młody officer bardzo
dzielny oginał Władysław Kamoyński dostał
jedną kulę w karku i trawę ale lekko
raniony. A. C. nie mógł być w największym
ogniu nawet między hucalierami. Pan Krysinski
przyjechał ze wiadomości wraz z Generalem
Werbaczowskim i z jeńcami.

Piątek 2 Września Odebrałam drugi list
od A. C. który mi jeszcze potwierdził pierwszą
wiadomość i że się posunęli o dwie mile od
brucia. Wielkie byłoby szczęście gdyby można
wziąć brucia bo tam są wielkie Magazyń i

i kapasy Rosyjanów.

Roboty 3 Wierśnia byłem na Tesy seymowej od 12 aż do trzeci gadano wiadnie było usiłowania nieby zahaczyć iahi powod do poddania Szaryneckiego pod sąd. ale się skomunista rosya na niczym. Prisiarz przystał Paszkiewicz pała, mentarza i ta wiadomoscia se chce się rozmowic z Prezesem radu se ma wazne rzeczy mu do komunikowania, Prezes radu wysłał Pradziński i Wilsonek.

Niedziela 4 Wierśnia. Prisiarz Celina i Fedis byli u mnie na obiedzie byłem bardzo cierpiąca. Coby exas patriotyzmismy się rozmowa Kronenberga z Pradzińskim. Parnsburg mowil se cesarz po dziesięciu miesiącach przysięgł się przekonał, se to nie jest Łukaja ale Wojna Narodowa, se pragnie przestania ryłemu krwi. Powiedzial se Cesarz będzie otrzymywał konstytucya nawet może i niczy zrobić podług waszego iadania, se amnestya da, se konstytucji uwadnikow zostawi na swoich uwadach, ale na przyłączenie innych prowincyi nigdy nie pozwoli. Potym konfidencyalnie wiele rzeczy mowil Pradzińskiemu. Prisiarz

w gazetach publikowano odezwę Mikołaja do
Polaków, ta rozprawa jest w dawnym stylu żeby
się zupełnie poddałi jemu ze doświadczenia jego
Czyrowskiego tatarskiego. Gannenberg również i to
przyłaczyl, że jeżeli chcemy wyjść w układy
nasze Wzrocha pomimny od Warszawy odstąpić
i przetyrać się ku Płochowi, na to oburzył się
Pradziński, Gannenberg się myślał przedziat
ze to tylko namienil, ale bez żadnego polecenia.

Przedziatki 5. Wzrocia Prizimij odebratram
list od A. C. trzeciego datowany z Terespolu
w którym mi donosi ze Terespol wzięty był
okupnem ze to Rosyja tak przeważilo ze sami
zepsuli most na Bugu i spalili Przesic
z Magarynami. Ta wiadomość wiele nas
niecierzyła, ale trochę była radość, gdyż namo
nas ratowyla odporiedk Przesca radu
Paszkiewiczowi. iah Pradziński zdał raport
swoicy rozmowy z Gannenbergiem, radzie
Ministrom ta uchwalita takowizna i wariacka
odporiedk, ze rewolucya Polska probiona byta
w celu żeby przywrócic Polsce, w dawnych
swoich granicach, a natym nie będzie się
traktować o pokoiu tylko na brzegach Prizimij

i Gniewu. Kukhowiecki podpisał odpowiedź
tak niepoietą i odeślat list Paszkiewiczowi
puzerem herma Rzewuskiego i Tyszkiewicza
Paszkiewicz przekształcony ten list odpowiedział
niec na swa plini będą w Warszawie.

Przepędziłam mierzor sama z synem moim
i bardzo ubolewałam nad nierozsądnym
naszego rządu. Nadto byliśmy skrzekliwi nie
mając kraju tylko jedną stolicę i Wojsko
nicornie mniejsze od nieprzyjacielskiego ze
ten nieprzyjaciel uważa nas za naród ze
chce z nami traktować, zamiast ochoczenia
w jakie układy odpisujemy impertynencho
i nierozsądne odpowiedzi. Syn mój powiedział
mi że papersonie szturm Warszawy się
rozpoznać przysiąż w nocy lub intro z rana.
Przeognalam się z nim bardzo smutnie i smutno.

Wtorek 6. Wierśnia, o piątej z rana huk
armat obudził mnie puzer cały dzień aż
do nocy trwało chrupny huk armat byłam
na dachu domu towarzysza poronnych i
w tamtąd widziałam puzer perspektywne jak
w naszych bateriach strzelaw i naprzeciu
w armat rossyjskich. Wzrostkie kobiety iak

Śledząc powie chodziliśmy po ulicach miasta
myślała gdzie może mieć schronienie. Celina
i ja posłaliśmy ich Adrisioni i Leonowi, oni
byli w najmniejszym ogniu.

Wieczorem Syn mój przybiegł na moment
do mnie cały okrwawiony rękami poniedział
mi ze strony z naszej strony była bardzo
zła nikt nie komendował, Malachowski
radnych porachować nie dawał Pradziński
to samo nie dawał porachować. Długo się
handy robił co chciał w tylnym komendowaniu
poleciał jedna swoją promienną robiła
początek pociągła się broniła baterii,
największą baterią w Woli była wzięta przez
Rosjan. Rosjanie pociągali i mairac na sobie
własne karumaty ruszali się po szlaku
na naszą baterię niecierpliwie wiele ich
początek trupem tak ze strony trupem napędzali
waty i pole. Mój syn mi powiedział że
iżeli się odnowi utrak intro to miasto będzie
szturmem dobyte radził mi bardzo iść
do Fabianów, Celinka mi chciała iść
same niewiedziałyśmy co robić.

Byłam w Panny Kiki w ich szpitalu podziatam

okropny widok ruskono ustanowic ramnych
 procento 200 ich panisiono, Cyruliki chodzili po
 nogi obcinali, kula dobywali, ich sumtuy wydawali
 ci ktorym robiono operacje. Kobiety chodzily
 obmywali najmniejze ramy cebrami krew mysocono
 i w mi sie, stalo probilo na ten widok
 puzerawiaczy, offiarowalam Janne Kieki je
 bede, icz dopomagac w uslugach, ale ni pomiedziata
 se ma slusyc kobiet ni bedac potrzebna,
 myslam w tego miysca okropnego.

Przeznalam sie w moim Synem ktorzy
 powiedl spusc do bialego Palacu bedacego
 bliżej Wolskich rogatek.

Freder F ruzsonia. Wnocy posymano
 parlamentarna do Paszkiewicza sieby traktowac
 o rydze, ale ten byl daleko twardzym w swoich
 propozycjach i odpruwial se iczeli jego
 kondycion ni przyima, o 12 godzinie porzucenie
 solum. Tym sie zgromadzil rad sie, naradzal
 ale ini to bylo ni niesznie kiedy stracono
 samowolnie chwila, pomysla do ukatadow.

Bylam w konsulata Austriackiego dla wazcia
 paszportu dla C. C. dla dowiedzenia sie co
 sie dzieje, przyzedl Mecinski ktorzy wychodzil

ze szej Tymorey i powiedzial nam ze Legm
nadecydował ze sam traktorac nie może
ponieważ jux był nadto daleko paszedł ale
ze się kłimitnie i stare Miastu wladne się
poddania i prądni wladne zrobicma pokoiu.
Lachilimny po jego mowie ze jux beda iakie
układy. Penner konsul austryacki affiarował dla
mnie dla Celiny i hogo tylko z soba przywiazac
schowicmi w swoim domu.

Wracając od Konsula przy koncu Miodorey
wlicy ustyszalam ze mybita pierwsza godzina i
huk prumat rozpoczal się okropny. poslam do
Panuy Kiski ta mi powiedziata ze pojednie
z matha i siostrenicami do Gury z 5 mil od
Warcawoy. poslam do Celiny ta mi powiedziata
ze chce szukac schowicmi u konsula austryackiego
W pol godziny przyjechata do mnie Celina z sata
familiya mowiac ze ja Missionarce mi chce
przyjac i mi nie co ma robic.

Ta mialam moy hock upakowany do
myjardu, lecz nie moglam się zdecydowac
do wyjechania ten huk prumat tak okropny
mial dla mnie w swojej okropności coś
przyjezdzającego nie moglam się od niego

oddalić, bo mój Syn był w nim, samy
swaione przylatywały do mnie powieszane
mi niedzieli co robic. P. Kępska miała
sukhas schronienia u konsula austryackiego, ja
z Celiną mi mogłyśmy się zdecydować na
myślanie i chcieliśmy iść do Konsula
austryackiego. W tym mój Syn przybiegł
po piątej i koniecznie nalegał żebyśmy
najprędzej myślały do Jabłonny, powiedział
ze już druga linia baterii wzięta je
w kilka godzin Warszawa będzie szturmem
złobytą, niechciał koniecznie żebyśmy
iść do konsula powiedział ze bomby
i ogień nie będą jego sam sprawować, na
reacie powiedział mi ze prędzej się z nim
zobacz w Jabłonce gólox Wojsko będzie
zapewne tą stroną się petyronac. Celiną to
samo namowił żeby ze mną iść to nas
juz determinowało, iak najprędzej mój
syn chciał zapewnić nas do poranku
i sam uciec do ognia.

Powiedziałem wśród natręconych
szwajców jadących na Pragę ledwośmy się
przeobrazi, całą drogą słyszeliśmy huk armat

i szepnęłone powiadają, że jak Warszawa
była pługa. Co to był dla nas rozpaczący
niecier. przyjechaliśmy do Fablowy tam już
był w uberey stary Lubieński i córka
Paula Szaryńska i i Synowa prama
Henryka Lubieńska. dawo nam starych w
officyrnie palacowny. Głuk armat przestāt
towa szepnęła paxeta się zmniejsza
ustawicznie pomony iechali w Warszawę, Pan
Aleksander Potocki chory przyjechał kole
dwunastey mówił mi że przyjechał w Warszawę
o ismiej że już Moskale byli na Watach
w Warszawie napierone o tej godzinie była
nzieta. o pierwozey przyjechał officer w
Warszawę nabiał że Polacy odepchneli
Moskalow że Wolska rogatka była odebrana
że pan się bił i widział to na swoje oczy
taki lgarstwo rozpokoilo troche wielu osob
ale my pomiarłomali że to była nieprawda.
Podziwilo mnie widniec w tak szepnęły
chcieli musstro officerow w uberey bawiały
się piących i piianych. Co to na noc była
dla nas smutna.

Czwartek 8 września dziesiąty i rana już

x porozumienia, dowiedzieliśmy się, że Warszawa się była podstała
 a Wojsko wycofało się do Stochi i Teym się naradzał
 i Kunkowicchi strakował inie bomby leciały na przedmiecie
 saski inie Moskale się odierali do ulic i byłby
 nastąpił okropny rabeunek gdyby miasto nie podstało
 się, jādnych pewnych warunków nie było bo w tym
 zgietku nikt nie wiedział co zrobić obawom tyłko
 że Wojsko wyjechało z bronia x bagarami ku Stochowi
 48 godzin stało czasu Wojsku do nymyścia.

Wzięliśmy x Celina poście i pojechałiśmy na
 obage ku Pradze żeby sprothać Kdrisia i Leona,
 wiedzieliśmy że był robotnik i x artylerya na samym
 koncu jechał. bedac o jedna nocce od Pragi
 pomocnikowi mi że Moskale są na pradze na mostu
 że Most nie jest serwany więc nie chcąc się widzieć
 x Moskalami powróciliśmy do ^{ry}Tablony.

Leon x Kdrisem nadziejali koto czwartey
 godzinie pełno wystrzeliło się, wiechało cały Teym
 xrad i nawet Jakobinow dosyc smutnie przepędziliśmy
 dzien x Leonem i Kdrisem, całe Wojsko jest smutne
 Wiedzieliśmy Generata Debinskiego który mi powiedział
 żeby chiał wziąć Lemisya i wrócic. Nikt nie wie
 co ma zrobić bo inie nie ma nadziei, dla ocalenia
 Polski.

Piątek 9 Września. Cały dzień smutno i przy-
ciemnie przepędziliśmy z towarzyszami Aleksisem i
Leonem. Niemniej racumceni masyjczy rozyskowi,
nie wielka panu co moia robic.

Widziałam z pana P. Henryka Nakwaskiego
posta bractawskiego przechodząc i nie mogłam
się, utrzymać żeby mu prawdę nie powiedzieć
piknie. panstwo padli rektam, odpowiadając mi
niechciać czynić moia powinność, ja mu odpowię,
skiałam powinność młotnika jak W. Pan było
się, bic na Cyryjusz, ale nie brajese na
seynie nie do restry.

Mielismy wielka niepowinność przy pojedynku
do Płocka i z karantem do Prus przyjeżdżamy
do Warszawy, kole Płocka widać się, horaki,
które mogliby napisać na nas nie, zdecydować
się, procie do Warszawy.

Sobota 10 Września. Dwie panu moji Syn
i Aleksis nasz z Wojskiem pojechali do Modlina
a ja z Celina, wróciliśmy do Warszawy iakie
nam serce się, brajato widząc na Pradze
Wojska Moskiewskie, z niemierzym smutkiem
wróciliśmy do domu Celinka miewka z moim
domu.

Niedziela 11 Wnieśnia Dziś rano odwiedziłam Pana
P. Witt'a Gubernatora terenicyzkiego Warszawy, był u mnie
bo ja miałam od jego brata Aleksandra Potockiego
list do niego którym chciał przebyć samą w ręce
mnie oddać. Więc napisałam do niego ~~która~~
ze mną się z nim widzieć. Bardzo był
Grzeszny P. Witt i mówił mi o terenicyznych
scholarznościach, iaka impertynenka była
odpowiedź Kruskonickiego. Za mną ogólnie
myślaniami powiedziała że jeżeli nie dadzą
teraz naszym Wojsku kondycion zgodnych z
honorem Wojskowym będą się do ostatka
z jeżeli mygina to przynajmniej wiele
nieprzejaciot kabria. Witt mi powiedział
ze radnych kondyciji przybyłych mu nie
stada. Mówiłam też samo że nasz Narod
kawone będzie niespokojny i skłonny do
rewolucion.

Dziś rano Pan Federay Kamoyzski przybył
tutaj z Wiednia w towarzystwie jednego sekretarza
z legacji Rossyjskiej z Wiednia i z listami od
od Meternicha dla przednamia nam zgody
z cesarzem Mikolajem, co za nieskreście je
kilka dni za pewno przyjechał. Był Pan

Fedrezy u Paszkiewiczów ale ten impertynencje
mu mówił, tak to wzięcie Warszawy odwróciło
masną postać i ośmielowało tych co chcieli
z nami gwałtownie traktować. Pan Fedrezy odpowiedział
śmiało Paszkiewiczowi, słudzy Rosyjanie przez
Greczowici śmiało chcieli to uzgodnić i żeby
Pan Fedrezy iechał do Modlina dla traktowania
z naszym wojskiem, Pan Fedrezy odpowiedział
ze iechali mu dłużej hontycze zgodne z
honorum Wojska to pojedzie ale inaczej nie
pojedzie.

Poniedziałek 12 Września. Nic mi nie
nowego Rosyjanie chcieli Pana Fedreza wyjąć
na poselstwo do Modlina chcieli żeby się
widział z Paszkiewiczem ale Pan Fedrezy
odpowiedział że tylko w ten sposób pojedzie do
Paszkiewicza kiedy ten będzie miał interes
do niego i nawoła go do siebie.

Wtorek 13 Września Jurek Rosyjanie Panu
Fedreziowi nic mi mówią ale posłali Pana
Berga do Modlina dla traktowania z Wojskiem.

Troda 14 Września. Smutek niezmierny
panuje w Warszawie po ulicach nie widac tylko
Rosyjan i żydów, wszystko porzucają je

Korycki miał iakieś awantury wice nad Moskalami
ale żadnych wiadomości pewnych mi mały.

Czwartek 15 Wrzesnia. nie mi ma nowycy.

Piatek 16 Wrzesnia. Kawce sa negocjacje
z Wojskiem w Modlinie, ustaleniemy ze Szym
się przyczołwał do Zakroczyimia, ustaleniemy je
ze powieszonego Putawskiego Szynkularskiego
Leliewela i pietnastu herontow iakobiushich ale
to była rzecz fatalna.

Sobota 17 Wrzesnia Wierawy miałam
list od Mego Szyma z Modlina na który mi
pisał ze Szym i rad sa w Zakroczyimie je
towarzystwo partiiolycerze z mienione ze Szardz
Szynklarzski jest namknięty ze Generatowie
Morawoski Lewinski i Leduchowski codziennie
mają konferencye z Generatem Berg, ze iedli
dadna im kondycye zgodne z honorarem to
przeostawa się, biec ale inaczey beda się bronie
i mogą otlugo ierone trzymac.

Wieczor był z mnie Pradziński
powołał mi te same relacya która mi przynił
z propozycyach do pokoju Paszkierowca z ich
odroczeniem a potem z wieściu Wierawy. Wszytko
to karał litografować i obiecał mi ieden egzemplarz

Wszystkim officerom przyległym w armiji naszej
kaza Rosyanie wypełnić przysięgę zupełnego
poddania się pod zwłokę Mikolaja i nie
miegły mi będą bron puszcz niemu poddać
Wielu podpisało tę przysięgę ceterum tylko
odmówiło ją uczynić.

Niedziela 18 Września. Wczoraj po obiedzie
trzymaliśmy do chętnu wraza z Panem Jędrzejem
Cocińskim Pani Dziatynskiej różne wieści
tutaj głoszą, że Rumoryno zbity ale nie ma
radney pomocy.

Poniedziałek 19 Września Dziś rano
była u mnie Pani Cecner i powiadziła mi
że iść ma wczoraj otrzymała wiadomość że
Rumoryno z częścią wojska przetyrował się do
Galicyi. Rosyanie tutaj ogłosili że się
przetyrował z 40 pułkami w porodu nie
był zbity przez nich.

Wtorek 20 Września. Dziś wieczorem
był u mnie Francuz doktor narwany
Brandia który ma do Francyi pisać
mu listy do Paryża i do moiego Syna bo
miał iść na Modlin. Nie wiemy jaki los
cecha ma w wojsku, narwane są pomysłom i

naszemi Generalami i Rosyjskiemi ale mi ma
nadnego układu.

Godzi 21 Wrzesnia Mowiono o nominacyach
nowego rządu tymczasowego i nowych Ministrów
Pris mierzor był u mnie Pan Szarbeck wiele
mi opisał szczególow tycających się naszej
rewolucyi w Petersburgu, iako cesarz przyjął
wiadomości o naszej rewolucyi iako mowil
swoicy gwardyi, iaki napisał jego mowa sprawila
wiedny officerami ktorzy wolali żeby ich
naprowadzić precier Polakom. Powiadał mi
ze mój brat był w ruzpetna nielaska przedł
u dworu za to ze smial prawdę powiedziec
tak to nie sprawiedliwi byli w Polsce na Mego
Brata hnyżeli na niego w Warszawie hnyżane
ze jest zdrayca a on tymczasem cierpiat
pureshadowanica na swoj kraj w Petersburgu.
Mowil mi to sam Szarbeck ze widzial Ciecia
Konstantego ze wielce sprzyjal Polakom ze
bardzo był precierny Wymie im prowadzoney,
mowil ze Cesara powinien był w Woyskiem
stac na granicach Królestwa Polskiego, ale
nie wkracza do niego to mozytko się miesi
w przednie niepoitych skiwactor tego Ciecia.

Czwartek 22 Wrzesnia Prisiarz cala noc
był alarm w wojsku Rosyjskiem przed rankiem
na placu saskim były armaty w konianami
zaprzeczeniem i hatami zapalonymi, Co dzien
stoi armaty na placach Warszawskich ale tej
nocy podwojona była straż. W nocy myjszchali
Pulhowski u mnie na kwatery stojacy i wiele
Wojska ida na Modlin co mnie bardzo
natrwożyło tam jest mój Syn i Aleksander Kamoy-
ski.

Przepredkłam cały ranek w chropney obawie
kole drugiey godziny przybyła Celina ktora
była w miesie i zapewnila mi ze uslymale
od osoby godney niary ze Wojska mi posly
na Modlin ze sie mi bicia i bic mi beda.

Piatek 23 Wrzesnia Dziuj nowou miatam
klopot cały dzien czytalam w gazetach doniesienie
o paraku Romaryniec i ze Pan Wladystaw
Kamoycki dostal sie w niewole, to tylko trochu
mi piszyło ze Moskale nieprawde pisza.

Sobota 24 Wrzesnia Prisiarz mowil mi
Pan Andrzej ze rozmawial z officerem Rosyjskim
ktory mu powiedzial, ze Pan Wladystaw mi jest
wziety, ale ramny lezko, Podczas obiadu doktor

Hildebrand powiadał że widział porywanych Rosjan którzy się bili we czwartek pod Obollinem drugi kłopot tam jest mój syn i Kozis, niektor Partelli mi powiadał że mu jeden officer powiadał że Ciare Adam paniony trzeci kłopot inż mi wiadzieć co począć a radnego mi ma prochu dowiedzenia się prawdy. Polkownik u mnie kwaterowany się powrócił.

We wszystkich gazetach publikują imiona tych officerow co wykonali przysięgę posłuszeństwa Cesarzowi.

Prisiany przysłał setafeta z Petersburga Paszkiewiczowi Cesarz nadał tytuł Stiecia Warszawskiego.

Wiedziela 25 Wxessnia. Cały dzień przepędziliśmy w niepewności jedni mówią że Paworyno zbit moskalan słudny że był zbity i petyrował się do Galicyi, jedni mówią Władysław wzięty w niewolę słudny że mi wzięty tyłko ranny, jedni mówią że A. C. jest w Kielcach słudny że jest w Galicyi.

Poniedziałek 26. tak sama niepewność panuje. Gal Morawski przyjechał prisiany. Pan Andrzejj go widział, mówił mu że Szym się

na limitował w Zakocerynie i rząd był sam. Ze on
na rewolucyjnem 30 Generałom zrobił umowę z
Generałem Rosyjskim ze skoro przywrócił te umowę
Szym swoim rozpoczął swoje działania ze brzyceki
na niego ze jest zdraycą, ze chcieli jego i
trzydziestu Generałom powiesić. On widząc to chciał
użyć i porucił wojsko.

Wsterek 22. Wielki Ciarę Michał Paszkiewicz
myśleli przez wojskiem jak powiadała ku
Modlinowi naprzeciwko naszych, różne wieści
się przechodziły po mieście, mówią że Garnizon
ze 7000 zostawiono w Modlinie a Wojsko całe
się przetrzymało ku Prusom, chociaż Wojska
Moskiewskie na nich idą powiadała że się nie
będą biec z nimi w istocie nie potrzebnia parować
swoje wojska na bój kiedy głodem i niedzą mogą
być przeciwni naszego Wojska. Officer z pułku
5. Ułanów mówił Pan Andrzejbri ze Kamaryno
z Wojskiem się przetrzymało do Galicyi Pan
Władysław lekko ranny w twarz A. C. for samo
lekko ranny w Augustie Kamaryskim nie nie
wiedziat po nas bardzo niepokojac. Pani Fredkora
mi powiedziat że Rydiger idzie do Krakowa
mówiła mi też samo że Rosyjanie są przechonami

ze A. C. chciał być królem Polskim, i dla tego
gorliwie pracował dla rewolucyi. Dziś w gazetach
publikowano postanowienie nowego rządu tymczasowego.

Środa 28. Nic nowego mi słyszałam przestęga
mie, jedna dama moja znaiona chyba radnie
A. C. żeby nie postawał w Galicji bez gościć
wydadka Rosyjanom.

Czwartek 29. Bardzo cierpiałam na
fluxia.

Piątek 30 Włocławca. Bardzo cierpiałam był
Pradziński który mi przysłał gazetę z Kalendarium
Czytania te gazetę ko się robi jak politycznie
tak iak na wariantach. Wzrostło pisza o Polsce
całej, niepodległej, rychwałcia Meatus Postorze
obradę sejmowe tryumfa w Kalendarium
nieugiętością umyśle, marcia zwycięstwo na pewno
a sa bez żadnych warunków ani możliwości prona.
skenia boiu obtożeni nierównie licznym
nieprzyjacielem. Nieugiętości charakterem wytrwanie
w niecierpliwości sa przyniętami wielkich dusz ale
obok tego powinien być rozsadek, persona pacluba
czymsi i powinny się brać sproski iakie tytko
sa w możliwości człowieka do oczenia. Włocławca
Człowiek obranyj najlepsza droga, idzie w niego

x wytworzenia. Ale Sejm nasz nie mi skalkulował
nie obrał żadnych środków ratyfikacji x dziecięcym
zastąpieniem i ni nawet po rzeczu Warszawą kiedy
można było awrócić się ku Wotyniowi lub Litwie
gdzie Wojsko mogło być się stacjonować x korpusem
Pomorskim i miało obok siebie mieć przed sobą a
przeto mogło jeszcze iakis czas się utrzymać. obrócił
się ku Płochowi gdzie nieprzyjaciół iak x łapce
ich trzymać obok siebie. w takim okropnym
położeniu nadęta, deklamując o poświęceniu
niepełnym myślow.

Sobota 1. Października. Dowiedzieliśmy się
ze Porycki x Gendarmierskim był zupełnie
zniechęcony i przetyrował się do Galicji też samo
mówią x korpusie Pomorskim, o Kieckach, o Władysławie
Kamoyckim ze paniami x twarz o Gustawie
nie mi słychać. Wysłuchało to nas smutkiem
ciężkim napelnia.

Niedziela 2. Paź. General Rychter ieden
x naszych ierson iux wyspocząwszy x Muichowie
przyjechał do Warszawy wczoraj, dzisiaj był
u Pani Działyńskiej i powiedział jej że widział
jej Męka x Michowie, skazył się, że w swojej

niemoli w Czystochowie i Miechowie utawieni im
 grożono ze ich powieszenia. Polwierdził nam wiadomości
 o umieszczeniu korpusu Romaryno i umieszczeniu jego do
 Galicji gdzie korpus został rozbrojony. ten sam
 się stał w Rozychim, Pułkownik Kamiński w
 korpusem 80 ludzi schronił się do Krakowa, Wojsko
 Rosyjskie, Austryackie i Pruskie poszły do Krakowa.

Poniedziałek 3 Paź. Lubieński Tomasz przybył
 od kilku dni do Warszawy z Płocka również
 Niesiołowski Wielu Generalom co dzień przybywają
 Rosyjanie biorąc ich do aresztu.

Pani Gębowska czytała mi list mego z Pod
 Płocka który jest opisem rozrytki czynności które
 tam się działy między Sejmem radem i Wojskiem
 którego się haniebnie, Ponawertura Niesiołowski
 Przes radę przesował Rybinskiego i robił
 naczelnym wodzem Kurmińskiego ale Wojsko
 nie chciało go przyjąć Kurmiński widząc to odjechał
 sobie, Sejm się rozszedł i Radę też samo, Pan
 Wincenty Niemcewicz z Olszowem byli słapani
 Rosyjanie posyłali huzarów dla chwytania
 uciekających. Wojsko bez żadnych papasów ani
 amunicji nie może się, biec Paszkiewicz odwrucił
 wszelkie kondycje tylko chce się poddać bez

Warunkowo jedna część Wojska została do Prus
i tam pracoj Pruskiemu słonyła bron a jedna
część jeszcze się tuła. Co na smutku jest nasze
showanie. Polowoski pisze że widział Leona i Adria
widomych.

Tutaj bardzo wiadom Nowakowskiemu i
Lewinowskiemu ichoe do Pruscia powiadaia, że to
z tego powodu że znalezi w papierach jednego
z Klubu patriotycznego przytrzymanego że ci
Senatorowie byli rąpiani do klubu patriotycznego
twierdza nawet w Warkaskim że dnia 15
Sierpnia u niego była narada i decyzja
nieokania w dniu następnym iechi to prawda
jedynie prinosi zaslugie sobie na oblaszki i
glupotwa posubely tego starego slowicha w drodze
Kierodni.

Wiele tutaj arcontia, osob ale to wszystko
Schrotnie, naywiecy srukcia, tych co nalezeli
do klubu patriotycznego. jini policzka tajna
i spiegotro sa w rukiu, wszystkoich maia
w obsoracyi, nawet mie, pronestreegli że uszylia,
osoby do rozporzania iaki jest moy sposob
myslenia drinna jest rzecz wiecy osoba tak
malo znacza iak sa mogla zatrudniac

władze rzymskiej.

Początek od 1mo Gardniernika inn jest stwartu
do Krakowa i innych miast. W Paryżu gdy
15 września przysłała wiadomość o wzięciu
Warszawy wielkie było zaburzenie w państwie
trzy dni trwało i uspokoiło się, schwytało między
burzycielami 88 cudzoziemców między innymi Adama
Gurooskiego, jest to były członek ieden z klubistów
i redaktorów Gazety Nowa Polska, kiedy my
nie możemy karać tych łotrów dobrze żeby
ich cudzoziemcy karali.

++

Krukowiecki na kilka dni przed 15
sierpnia był u Konsula Austriackiego i mówił
mu że na kilka dni będzie w Warszawie
wzrusz i będą wieść, to samo powtórzył u
Pani Fredrowej. Pan Karol Karłowicz mówił
że 15 sierpnia wieczór kiedy klub hurmem był
w pałacu rządowym on przez ten czas przechodził
i widział Krukowieckiego zabitego płaszczem
i przechodzącego się, hole braty pałacu namię,
stuihoroskiego. Kdaie się podobienstwo że ten
Człowiek wieziony rządu rzymskiego się
i monarwicia, ku Skrzyneckiemu stały się z
Jakobinami ich podobiał, wolało mu się, wzięcie

rozruch i samemu się myśleć ale mi udało, um
się zmieniać ani odwagi ani talentu militar.
nych ani nawet głowy do rządzenia prowadzić
kray i Wojsko w okolicznościach trudnych jeżeli
mi udało to głupstwem tak myśleć uharować
jak radzić, wspomnieliśmy nasze Wojsko w ten sposób
kiedy Wojska Moskiewskie się zgromadziły pod
Warszawą Wysłał korpus Pomaryna z jednej strony
Lubińskiego z drugiej, bateria Wolska najznaczniej-
szą mi była obrona, dosyć armatami ani
Wojskiem, w dniu 6 Września był kilka razy na
honoru podjęty ataku ale żadnych rezultatów
nie dał dnia 7go mi osiągnął ani regimentu
z Fablowy ani gwardyów miejskich ani straż
bezpieczeństwa ani nawet mi dał żadnych rezultatów
i sam się nawet niepokazał, W takim nieładzie
Wojsko samo mi wiadomo co ma czynić i
Rosyjanie łatwo mogli opanować Miasto 6 września
General Fozwinski nie chcąc odstąpić od baterji
Wolskiej walczył w niej ale mi potłamszono
nie jednego żołnierza. Gdyby byli mi przucili
Skrzyneckiego on by był stale i męźliwie obronił
Warszawę.

Powiedział mi Kobelanski, który wrócił

x Czarowa temu proboszcz Kłobrowski powieǳiał
 że na kilka dni przed wzięciem Warszawy jeden
 z rycerzy dobrze ubrany przybył x Warszawę do
 Kłobrowa na koniu tam przytrzymany przez
 żołnierzy powieǳiał że ma papiery do Wielkiego
 Księcia Michała i Paszkiewicza puszczono go do nich
 i potem wrócił do Warszawy. Oficer huzarów
 się x Kłobrowie pytał do proboszczera jakże nie macie
 zginać kiedy są między nami takie zdraycy, o to
 niemy x Warszawa, można wiać i powstrze
 mamy rozkaz przyzwać sę.

Poniedziałek 3 Października drżiay była x miie
 Fathorowska i spowieǳiała miie jak przyzwockiem
 kilka dni przed 15 sierpnia była x winyta x
 Pani Chłędowskiej tam zastała Puławskiego
 Szyndlarzkiego kilka miesięcy x patriotycznego
 klubu, słyszała jak rozmawiali x sobą, i układała
 liście osób które trzeba zrobić, Chłędowska x miemi
 rozmawiała. Priono mi że próby umawiające się
 x popetrnie x brodni tak mało są ostroznymi że
 przy obcyh obliczu mówią o swoich zamiarach.

Bieńkowski mówił mi że jednego wieczora
 kiedy byłam na Herbacie x Pani Skrzynecki, ledro
 że Maria też mi zrobiła x naszey przytomności

było to przy końcu lipca podać mi się kiedyś
korpus Romaryno przybył do Warszawy nim całe
Wojsko wyruszyło na pomoc armiji Paszkiewicz
tego wieczora Romaryno był u Pawła Skrzyne.
chich ja ~~siedziałam~~ siedziałam na kanapie
przy mnie siedział Piętkowski a nim Panna
gostkowska a przy niej Romaryno Skrzynecki
chodził po sali i po tym siadł przy mnie
i ze mną rozmawiał było kilka Wojskowych
stoiących klubistów, omni mających ramiar rabina
Skrzyneckiego wesoło na jego dziedzińcu a czterech
z nich poszło do ogrodu tam przez płot wchodził
cała kompania i chcieli stacjic do Skrzyneckiego
Nabichak który był adiutantem Skrzyneckiego
ustawicznie mychodził i wchodził do salonu
on namawiał klubistów ażeby mi popetuli
tego raboystwa, dali się namowic na odstąpienie
od tego ramiaru przez wzglad na Romaryniego
który był tam przytomny.

Wtorek 4 Pax. Prisiaj Celina odebrała
listy od Pani Kamaryskiej z 6 Wierśnia z Krakowa
wymyślała ze S. C. nocował w Krakowie i
pojechał na Podgorze odbyc karantanne, ze
Władysław Kamaryski ranny letko z twarzą pojechał

do Fryderyka i Karola Chłapowskim i
Romualdem. Powiedzieliśmy się ze Jachowiczem jest
jeszcze w Berlinie, mieliśmy list od mego Brata
z Petersburga i jeden od Aleksandra Chłapowskiego
w którym donosi o dobrym pokroju Leścia, Pan
Griałynski był w Krakowie i pisał do niego.
Wszystkie te wiadomości o swoich trochę nas
pocieszyły w ciężkim smutku naszym.

Środa 5. Paz. Nic nowego nie ma jeszcze
Madlin się nie poddał.

Czwartek 6 Paz. nic nowego.

Piątek 7. Paździer. Kapucynów mniej, ze
Kongregacji udał się do Prus wraz ze Aleksandrem
ale nie ma nic nowego.

Sobota 8 Paździer. Miałem list od Mege
Syna ale dawny nie mi nie przyniósł tutaj
bardzo wiele osób przeszedł, ale ich liczbą, gazetę
Polską pokazano słatego ze w jednym artykule
wymieniło obronę Wojska Polskiego które scharżowano
przez wrośloną artykul. Prisyłał Pan Wodno franc.
ciski doktor pojechał na Kraków do Paryża.

Niedziela 9 Paz. Griałynski pisał do
Kongregacji ze niedaleko Kielc chciało powiesić
Skrypskiego ale go obronił, tak prosiłostwo potwarzami

zakończonymi na naszych ludzi ludami. Po całej
Warszawie maia iakies nadzieie ze maia przyjsc
iakis dobre dla nas nowiny z Petersburga, chyba
konieczna potrzeba, nadziei ludzi ciepiacych
czyma sieby pokladac nadzieie z Petersburgu.

Poniedzialek 10 Paź. narowe traktuna
z Wojskiem naszym, ale ieszcze nie miekono
General Berg myslany iest do Modlina, Propozycja
dane Wojsko narowe sa twarde, chca sieby
Wojsko bez nadnych warunkow poddalo sie,
szpetnie na laske Cesarza Wiermy co mozna robic
obiecynac z laski. Korpus Pomorskiego iix sie,
schronil do Galicji i oddal bron Austryakom.

Worek, Troda, Czwartek, Piątek 14 Paźdz.
odebraliśmy wiadomosci z wyszcie Rydygiera
do Krakowa dla tapania chwoniacych sie tam
Polakow.

Rząd tymczasowy w Warszawie tak iest skłony
Prezesem iest Engl. Po wydziatu religii i oswiecenia
General Pantenstrauch do sprawiedliwosci General
Kopceki, do spraw niewnetrznych Stroganow
do szarbu Fuhrman.

Sobota 15 Października Wzoraz Pantenstrauch
przyjmonal przyjscie niernosci wyszthich miednikow

Comiceceniã byto trzech biskupow Rautenstrach laiat
 Lucha i nasledowal W. Arcybia Konstantego. Celina
 pojechała z dzieciami do Krakowa.

Niedziela 16. Paźdz. Pani Malachowska
 Leonora przybyła z Krakowa. Luchano A. C. który
 ledwo miał czas iść na most na Podgórze
 Loreum miał rozkaz wyzwoleńczych piechoty
 ochronek A. C. i paron przybył do domu swojej
 córki towarzyszył A. C. i karat rozgatkę austryackie
 szturmy moja córka z dzieciami przedzierala
 się, to samo przez Wojska Rosyjskie i Słauca
 na Podgórze Pani Kamoysha, Kdzio i Gustaw
 Kamoyscy ušli do Podgórze i tam kwarcantanc
 odprawia. Szarynecki Gustaw Malachowski to
 samo się schronili do podgórze Chłopicki postal.

Poniedziałek 17. Wieray odprawita się
 na polach pod Warszawą ceremonia te deum za
 rozkazu Warszaway Wojska całej Rosyjskie wystrępywały
 paradnie z pismat strelano. Co za smutna dla
 nas ceremonia.

Wtorek 18. Paźdz. Prizyay był publikowany
 w gazetach swojy rozkaz Cesarsa wskazujący na
 nieczne wygnanie wojskowych Officerow którzy się
 schronili do Galicyi, zapomniała sobie prawo probie

porzebieniu koniu się będzie podobalo.

Piątek 21 Paz. Wierawy wrócił Henryk
Lubiński i przywiózł pieniądze z Banku wiede
dnia 8 Wrzesnia.

Wtorek 25 Paz. Twierdza Modlin oddana
się Wojskom Cesarzkim było w niej garnizonu 6200
i 83 pumał Cate Wojsko nasze powróciło do Pruss.
Twierdza Karność miała też samo się poddać, to
im wszystkim się skonczyło z naszego powstania.

Przybył Schmit Konsul Pruski i szpieg Moskiewski
będąc w Paszkiewiczach przyprochlebiając się mu
rzekł Votre attesse z domu me lewu aux Polonois
Paszkiewicz podpowiedział, je commence reclement a la
donner. Ma racya, bo w czasie pokoju wszystkim
najgorzej się powoia prawowanie Rosyjskie,
Liberunkami wszystkim nabierają w dniu pełno
wsob awantura i sekretnie wymowa. Kólnierzy
polskich trzymają na Pradze z głodzie bez
ubrania tylko suchary im dają. Kładz Misjonarz
Paedzicki otrzymał pozwolenie chodzić do tych
nieudanych i po myślowaniu w nas to im
hane gotować. Oficerowie Polscy są w lazarecie
scholy aplikacyjney sa najgorzej traktowani
umierają z niedy i bez starania.

Listopad.

9° Jest tutaj komisya sekretna nymuowana do
czynienia inkwizycion i klasyfikowania kategoriami
skrodni rewolucyjnie Pau Witt jest w tej komisji
ial sua stoy swoia. czynuosi dopiero Cesarz
nyda wie myzoki. Wozystho sie tutaj dzieie
pokusiamo j radney mi ma skrony dla
oskarzonego. Kdaie sie ne plem terramieyzonego pradu
jest miszeczye pupelnie moysko nasre i ten samiar
takwo dopina. Wlaxaretach puzen glod mi okrycie
miedoxor myniera prawie moysztho co tam jest, na
niecne mygnanie oskarzania sa moyszcy officerowie
ktoryj sie schronili do Pruss i Austryi Kolniczny
nieznawo samyhaia p glodzie. Wiec powoli Moysztho
nasre w exesi myniera p w exesi mygnane
Sekret smierci bylbj peca iawna i oburzenia
Europa, ale smierci paktana powoli glodem i niedra
nie uderna nihogo. Jest to mynalexek puzemyztho
Cymilixawanyeh barbarzyncow. Dzien 15. Liczprina
w ktorym lud powiesil do trzydziestu hilku ludzi
oskarzonych p spieczstwo oburza litoscine serce
Roszyan ale smiere na hilkadziesiat fizycy ludzi
nie oburza ich serca. Europa narost nie wie tych
skrytynych skrodni. Moina powiedniec ze palu nasre

generacya terasniejna mlodziezy bedzie wytafionow.

Wszystkie szkoły zamknięto jednego dnia to zrobiło
nieumierne smutwienie rodzicom i wielkie rozstrachanie
Młodzieży i dzieci płacz i lament był wielki przy
prosegnaniu się profesorow szkoły z dziećmi w kilka
dni po tym otworzono szkoły wydziałowe ale szkoły
wiewodskie i akademicka są zamknięte w lokalu
gdzie było liceum są teraz szkoły wydziałowe.

Wielki huśak Michał Paszkiewicz i Rautenstrach
zwiedzili uniwersytet Kijaw Michał chwalił i dziwił
się nad raktadami piekneni biblioteki i gabinetow
historiji naturalney Rautenstrach sownie bezstał
Lindemu Rektorowi, ten szalony łaidak nasładnie
jak moie wszystkie wady Włecia Konstantego a
niema jego przyzniostr. Paszkiewicz szynił sobie
uragomisko z biblioteki i innych raktadow uniwersytetu
miał z sobą słuzącego kalumka, który jak powiada
szereży jest do scinania głow od jednego ramochu
miecza. ktos powiedzial mu że mozna tego kalumka
zrobić w Polce Professorem tak jest odporiedzial
Paszkiewicz zrobić go professorem anatamiji.

Rząd tymczasowy przywołal Jozefa Tymowskiego
do pelnienia obowiazkow sekretarza generalnego rządu
musial po nievolnie przybyci z rsi.

W Petersburgu Cesarz zaczął spiewać z wielką
 uwolnością, że pełni handamus za rzezię Warszawę.

Cesarz przyjechał do Moskwy i Cesarzowa też samo

Dnia 10 listopada publikowano w dziennikach
 następujący ukaz, Ojciec Cesarzowski Ojciec Rady
 Państwa, Senator i Radca tajny, który pisał
 pryncyp, jako poddany i z racjonalną materią do
 wszelkich przedsięwzięć buntowniczych Polaków, aż do
 ich pokroczenia i zupełnego podbicia krain moza
 orcia i unia się, za niegodnego posiadania w Radnie
 Państwa i w królestwie Senacie i w skutek tego
 rozkazu Najjasniejszego Cesarza Tęci z listy urzędniczej
 została wykreślony.

Sam Lubowidakiemu Cesarz dał order S. Anny
 z reskrypsem bardzo wychwalającym jego poświęcenie
 w dniu 29 listopada ten Lubowidaki prosił jura za
 posade Wice prezydenta policji w Warszawie.

Pod chorągiew Minskiego pólku Chłopiński synowiec
 dyktatora dyktatora za to że materią do powstania
 przez sąd wojenny został skazany został za
 ciężkie roboty do Syberji Cesarz potwierdził wyrok.

Hrabia Capodistria został rąbity 9 Października
 w mieście Napoli di Romagna także za przegryby tej
 śmierci z rana wycedł w niedzielę 9 Października

nie słuchającym i udał się do hosiola Janu Spiridonu
dla słuchania mszy na drodze spotkali go Feryj
brat i Konstanty Maurymichali syn swanego Piotra
Rein Mayni i dwaj Mayroci z powodu należania
do dawnych spisków przeciw Pracy byli pod dozorem
policyi i strażeni byli przez swoich Policjantów.
Powitali prezydenta i gdy ten zbliżył się do forty hosiola
Feryj myślnie do niego z tyłu hola trafiła w głowę
i padł natychmiast bez życia Konstanty zbliżywszy
się do poległego pchnął go w serce sztyletem. Feryj
niechł bez go słapano i przed prostopolstwo ruszowało
go na miysu. Konstanty niechł. Wierzenia, strata
dla Grekow jest smierć Capodistria był to człowiek
godny smiatły z tego charakterem który porządek
trzymał w kraju. Ja osobiscie bardzo pamięć
tego godnego człowieka, często go widywałam
w Genewie.

Dnia 19 deputacya miasta Warszawy maiać
prezydenta na cele prezentowania była Stian
Michalowi ta deputacya skichonata na łaski
smiadkowe miastu i prosila Cesarzewicza aby
raczył na niemi notawic się u Monarchy. Stian
Michal gawecnie przyjął te deputacya naxaiuta
nyiechnał z Warszawy do Petersburga.

Pamięci wspominaia o wspomnianym przyjaciu
Cesarsa & Cesarzowa, w Moskwie wiele było balow
i urocz.

Dnia 6 Listopada Cesarz w reskrypcie swojej do
Pana Kamoyckiego mianowanego radca stanu, tak się
wyraża, w dowodzie szczególnego naszego względu
na usługi przez mianowanego nas kawalerami
Orderu S. Andrzeja, tudzież Cesarz przez wielkich
pochwalcach Roknicchiemu dał Order S. Aleksandra
Newskiego, Wincenty Krasinski i Stefan Grabowski
otrzymali tenże sam order. Ktedyż tak wysoko w łasce
swojej Roknicchiemu Cesarz powiara i czerpi
korzyści swoje nagrody.

Wincenty Krasinski przyjechał do Warszawy
i wkrótce pojechał odwiedzić Królestwo polne
wyrachowania szkół poczynionych przez niego.
Krasinski głosi że Cesarz chce nagrodzić te
szkoły to jest mi podobna i mi przyjdzie do
skutku.

13 Listopada w gazetach był publikowany akt
amnestyi Cesarza tak długo obiecany i oczekiwany
a niecierpliwiecia taka jest jego treść. „My
Mikolaj & bożey łaski Cesarz samowładca
wszech Rosyi Król Polski.....”

W poprzednich manifestach i edekcie naszych wiadomości
jest mowy o naszym poddaniu Naszym i o jak
głębokim uczuciu Ojcowiskiego smutku, uczucia
nieuchronnym użyciu siły zbrojnej dla poskromienia
wynikłego z Królestwa Polskiego pokosu. Ubolewając
nawet nad wielokrotnymi klęskami, którym
uleżał kraj ten nieszczęśliwy, chcieliśmy
samym przekonaniami, a w razie konieczności do
obowiazku, ale bezskuteczna była nasza napominańca
i Królestwo Polskie nimno jest przywrócić spokój i
i prawego porządku jedynie tylko zwycięstwem
należnym naszym i potęgą Rosyi, z którą
losy tego kraju nieodzielnym węzłem są połączone.

Leżąc i teraz odurzani i osłabieni przez osob
niezdolnych i myślnie obłąkanych od istotnych
sprawców z tego, od tych którzy uludzi ich
odradzaniem podstępami i tłumili sobie dopić,
na pomoc miarobowstwa i potwarzy, niepotrzebnych
do wykonania zamiarów swoich. Na nich myślnie
osoby odpowiedzialność za naruszenie najuroczy-
stych przymierzy, za spustoszenie kraju kwitującego
w pokoju, od czasu przyłączenia jego do Rosyi
za krwawą prześlania i wojnę domową, za okropność
buntów wynikłych z niektórych prowincyj Cesarstwa

na uciążliwe myslenia i offiary na jakie był mystarionym
ogół Sierżant naszym. Kdeptane przez nich prawa
wymagania były, odpowiednicy ich pbrodnie, lecz stabi
ktoryj iedynie przez obłakanie prawidli, smialo na
sprawiedliwosci i łaskawosci nasza spuscic sie moge.

Takoz, uwalisnym stoczonym przez stauowac
obstawienie noli naszym polonji na prawne honie
ich pbarom.

W tym celu stauowiczymi wiadomo czynienym.

1mo Ze palkowile i zupełne przebraczenie podzielnosc
nostac przedanym naszym Krolestwa Polskiego ktoryj
porowili do obowiazku postuowenstwa.

Graden z nich ani na teran ani na przyntow
pociagowanym do sadu ani prosukiranyim nie bedzie
na postepki lub podania polityczne przez niego
w całym ciągu ciągu w Krolestwie Polskim poruchow
obstawione.

2do Ze w tej amnestyi myslaczeni być maia:

a. Podkrygacie krowawego prorstania w dniu 17 (29)
listopada 1830 roku wyniklego, ci ktoryj w wieczor
tego samego dnia napadli na palac Belweder
w kamiarze targniecicia sie na zycie uhochanego
Ponta naszego w Bogu spozymwaincego Cesarowicza
i Wsticia Konstantego Pawlowicza niemnicy mordercy

Generałowie i Oficerowie Rosyjskich i Polskich.

b. Podlegacze i wykonawcy morderstwa
w Warszawie na dniu 3 (15) sierpnia p. b. dopelnionych

c. Ci którzy w ciągu rządu w różnych innych
epokach po dniu 13 (25) Stycznia p. b. byli uczestnikami
lub członkami nieprawego rządu ~~Narodowego~~ ^{Narodowego} Wzajemnego
w Królestwie Polskim paprowadzonego i do
dnia 13 Wrzesnia nie powiadczyli podległości
swójemu i zastosowaniu się do rozkazów naszego
z dnia 13 (29) lipca wskazywanych: podobnie i ci
którzy po wzięciu Warszawy rządem swoim nieprawym
w Krakowie odwołali i przeciwko wszelkiemu użyciu
do łaskawości naszej sami się przekuli.

d. Członkowie Sejmu którzy podali lub popierali
w obu izbach wnioski ogłoszenia z dnia 13 (25)
stycznia 1831 ze naszej i domu naszego Państwa
w Polsce ustalo.

Wszystkie materiały do powyższych czterech
kategorji w których niezawłocznie imienne listy
spisane będą, oddane będą natychmiast pro
ich utrzymania pod zastawianiają się w ten
~~raz~~ przedmiot osobny sąd karowy i osadzeni podług
całej surowości praw.

e. Oficerowie korpusów które postawiały pod

dowodstwem Romoryno, Kamińskiego, Różyckiego i
Rybinskiego stosownie do osobnych postanowień i względem
nich w plurach 20 Wierśnia (2 października) 26 Wierśnia
(8 i 13 Października) wydanych.

3. Że ci z pomiędzy członków seymu, lubo nie
mieli udziału w zaprowadzeniu pomienionego aktu
w dniu 13 (25) Sierpnia i nie popierali swego w głosach
swoich, a wszelako posiadali przyzwolenie na tenże
akt i takowy podpisywali a ktorzy jedynie przez słabość
słucha lub bojarii mogli się dać nakłonić do tak
nystępnego przyzwolenia, w ogólnych skutkach ni
mniejszego przebaczenia korzystai mają: jednakże po
nakazytym myśleniu i sprawdzeniu prawdziwości
ich podpisów probawieni będą prawa sprawowania
oddad iakieholwiek rządowej lub Obywatelskiej
publicznej służby chibaby przez pał i następnie
postępowanie swoje stali się na nowo godnymi
zaufania rządu.

4to Że ogólna Amnestya niniejszym Manifestem
nakładająca się, nie porciaga się również do obrimanych
o inne kryminalne przestępstwa w ciągu buntu
dokonaue, ktorzy wedle istniejących praw sądowni
bydli prawni.

5to Że moc niniejszego Manifestu nie stosuje się

do poddanych Cesarstwa Rosyjskiego, a pomiędzy mieszkańcami
gubernji zachodnich ~~którzy~~ którzy byli mieszkaniami rokosu
w Królestwie Polskim a którzy skutkiem oddzielnie wydanych
rozgłoszeń nich postanowien ulegać mają.

Pan w Moskwie dnia 20 Października (1 listopada)
r. 1831. a postanowienia powyższego podpisano

Nikolaj

Minister sekretar stanu Stefan Graboski.

Tenże ten powyższy rozkaz tutaj naturoczył i
zasnuł, taka amnestya jest kara a nie przebaczeniem
Kastanowiny się nad rozkazami Sekretar Cesarza
nie ma w nich cechy gniewu i uporu przeciwnego.
Monarcha chce bowiem wieść go przeproszono żeby
nie i skrzyżny mu ukazać obiecuje utaszkawie tych co
myślnie się nie ugięli się do rokosu przez słabość
myślną lub bojazn. tym sposobem Cesarz ostawia
tych których utaszkawia, opinia publiczna cecha podłości
wyprzednie podobać się pod takimi warunkami.
Ludzie w honorem będą musieli unikac pod utaszkawien
podli tylko będą się mogli do niego cisnąć. Kdziej się
ze Cesarz w wielka lekkomyślności i przez swaie
obronę przebaczenia dobrze dziata. Interesem jego jest
ludzi starych pomiędzy Polakami do siebie przyciągać
nie powinien im stworzyć drogę honorowa do powrót

pod jego panowaniem. Według myślenia tej amnestyi
ludzie słabego umysłu i tchorze będą mieli utaszkawienie
Monarchy.

Cyglononym pozostał przez Ukaz Cesarzski na wszelkie
należyte godności orderu Ławie przez radę rewolucyjną się
hasnia, że hokardzy polskiej nie wolno nosić tyłko
hokarda Rosyjskiego.

Cesarz kazał wroczyście spiewać *Te deum laudamus*
na zwalczanie Polaków sam był przytomny w Zoua
Coty dzień armaty strzelaty i huk drwonow trwał.

Przy obliczeniu się dnia 29 listopada twoga się
rozeta w Warszawie rozgłoszono że tego dnia na
pamiatke rewolucyi Rosyjanie będą wieszac na czterech
częściach miasta polaków schwytyanych którzy rozekli
bunt między nimi miał być Wysocki wzięty w
miocole przy wzięciu Warszawy. Na wiadomości twoga
i grozie rebudnita w umysłach w drugiej stronie
rozsiemano wieść jakoby Polacy mieli tego dnia
wieszac bunt. w istocie umysły się burzyły bardzo
wiele kartek po ulicach przyklepiano zachęcających
do powstania. Znawcy nam powiadali że Rosyjanie
umysłnie pozwolą pierwem poruch wieby mieli powód
do rabowania Miasta tym wickany był strach że Miasto
było napelnione Wojskiem które chciało Warszawa, rabować

to jest regimentu baskinow, kazachow, kirgizow. Strach
wobopólny Rosyjanie się bali i Polacy się bali, wreszcie
nadzedł ow dzień strasny i w wszystko spokojnie
się odbyło mi nieszano nikogo na ulicach nie było
najbuzego poruchu, tylko ustawnie się przesunęły
po ulicach wojska Rosyjskie i armaty. Powiadają
że wieczor przy kawiarni na ulicy Miodowej
jedem szwajck. przyjechał bracia do broni natychmiast
został schwytanym.

Grudzien 1831.

Jożef i Mateusz Lubowidzcy wrócili do Warszawy
Jożef został nominowany przez król tymczasowy
vice prezydentem banku dyrektorem banku jest
Henryk Lubiencki.

Cesarz wydał rozkaz w prowincyach Polskich
Rosyjskich kasuincy rozłożyć szlachta, która nie może
domodarini dowies szlachectwa; ta szasonana szlachta
będzie szlachta polnych miejscach albo polnych
włosciach. Ci polni miejscami i włosciach będą
pociąganie do dawania rekursor i do przylownego
podatku.

Nakazano na nowo przysięgac na wierność Cesarzowi

Wszyscy obywateli miasta Warszawy byli pociągnięci do tej przysięgi domowi moi świący musieli iść na ratusz przysięgać.

W gazetach polskich 9 Grudnia było obwieszczenie o tych słowach p. Tajny radca Sławi Oldam Czartoryski były członk Rady państwa Senator który inni dawniej myklesony został o listy urzędników najmyślnym ukazem o dnia 28 października został uznany za niezgodnego nosić odznaczenie mu jak myłostkawicy Orderu i rozkazano aby jako strażca o listy kawalerów Cesarzko posyjskich Orderów był myklesony.

Święta Łowicka zmarła w Petersburgu właśnie dnia 29 listopada o 1^{ej} godzinie o nocy, o wielka mowa ducha religijnego o koncyta życie o choroby bardzo bolesny. Mówiła se nie powzięcie roku rewolucyi.

Wimercy Krasinski myslany był przez Cesarza do obiechania całego Królestwa i obliczenia skhad przedzonych przez Wojnę i Posel i poselstwo se podoboscia. Krasinski był myskoronym o materjach polniznych i statystycznych zupełnie mi wiadomy o krótkim przebrać czasu mi jest podobienstwem obrachować i zweryfikować obrachowanie skhad przesćie gdyby to se mogło skutecznie

ta wiadomość byłoby jedynie służąca do rozpo-
znania rękawicy, gdyby mi podobna jest nagrodzić
szkody wojenne i nie jest paniearem Cesarza
ulepszyć stan Królestwa przez o tym domyśle
czymś iedni powiadają, że ustanowić nowa
parę, dla właścicieli w kontacie history
zastawnych, dający że ustanowić nowy podatek
na tych co umiemy cierpieć dla stanu tym co
więcej cierpieć, ten pierwszy i drugi wniosek
są równie szkodliwymi dla kraju ustanowienie
nowych history zastawnych obciążenie właścicieli
nowym długiem który ich zgubi, przyspieszony
dobrowolny kredyt pierwszych history zastawnych,
drugi wniosek jest sprawiedliwosciami albo raczej
dobrowolnosciami Samowładnia która z iednym
kierowni bierze raczej drugiey dacie za tym sposobem
zrowna nowych w jednokora, w dnie. Najbardziej
byłoby sposób ukierunkowania umiarkowaniem
podatku, ale tego sposobu się mi chwytają,
i oszem karano płacie podatek wyrażony a
drugi podatek za rok rewolucyjny rewolucya
karata płacie właścicielom rok z góry podatek
znow Moskiewski rok z dołu wynika z tego
że w roku umiarkowania wojennego właściciele płacą

procentowy podatek opiera tego należeli ogromne
 liwrentki. Kraj tego nigdy nie musi polnictwo upadnie.
 Zdaje się, że te obciążeni publiczne paład jest
 gatunkiem nystawny dobroczynności dla stworemia Europy.
 Cała administracya terraniczna do tego stopnia priszerey
 kraj ze za kilka lat podatkow nie będzie można
 to będzie bresem który musi do odmiany administracyi.

Dziennik

2²

W Maju 1831. Zaczęto zabierać po ulicach Warszawskich
 i na prowincyach w Królestwie dzieci to jest chłopców od 4
 do 12 lat. Kolnierze Moskiewscy łapali po ulicach chłopców
 Matki w niemiernym rozpaczem xbiegli się do mieszkania
 Wł. Gubernatora Miasta ale na prośbę dzieci że
 osadzono do kibelki i mywienia w Miasta pod strażą
 honorową. W całym Królestwie też samo czyniono. Do
 kilku tysięcy tym sposobem zabrano dzieci i mywienia
 do Moskwy. Pózw tego dzieła był dobroczynności
 Monarchy który rozkazał wieby dzieci sieroty i
 inne ubogie wyciąć w Królestwa i w Mińsku oddać
 do szkoły kolnierskiej. Matki nie pozwały się na tę
 dobroczynność i niemiernie rozpaczały po swoich
 dzieciach. Jedna z nich nawet zabiła swoje dziecko.
 Rekwizycja tych dzieci była po 300 w każdego
 województwa w Warszawie nie wiem jak wielka była
 rekwizycja. Obywatel P. mianem dobra w Podlaskim
 mówił mi że przechodzący przez jego dobra transportem
 tych dzieci prowadzone przez honorową. Osmiu z tych
 chłopcykom niczto honoru mianem wyznaczona liczbą

dzieci których mieli przystawić żeby nie brakowało
do tej liczby zaczęli we psi tego Pana łapać dzieci
dziewkie uwalat się mocno na taki gnalt w Siedcu.
Kosmim zbiedzłych dzieci swoich łapano, którzy
bili ich prawie na śmierć, kiedy dziewczkie prosit
miechcieli wolnie karę mówiac że ta musi być
za przyłtad drugim żeby nie miechali, te
niecierpliwie dzieci omalowane sine pod bicia ławia
zbroczone prucili do kibitki i dalej poiechali
Obywatelka A. K. mieszkająca w Litwie widziat
kilka transportow takich dzieci mówiat z nimi
kiedy się zapytala ich czy maia rodzicow, niektórzy
powiedzieli że są sierotami skutryż rewnie się
rozplakali mówiac że maia rodzicow opowiadali
srengoty jak ich łapano, że kiedy Oyciec lub
Matka mystali ich z jakim konsem, wotwieray
ich łapani, ieden z nich syn Ekonomu mystany
puxen Matka, spotkawszy konaktor puxen nich
wostat łapany. Synowie Francoi kamerdynera
P. G. w Warszawie na ulicy byli łapani ledno
Oyciec ich odryokat. Wszytko co tu puxa, iest
prawda, niezawodna, prosiadczona, midzami
oczenem obywatelami godzami miary. Chłopczy
te mówili płacac Panu ktora ich widziat, miem

se nas prowadzą do Rosyi niebywamy zapomnieli
ienyha Polskiego i cesny Polakami ale to się im
nie zda bo nigdy nie zapomniemy cesny Polacy.
Kaparne i dziesiąta część tego transportu dzieci
nie dostała do swojego przeznaczenia to słabe i
małe iestestwa potrzebujące staran matki oddane
chorakom, meczane i głodne i biednie albo
promyślenia albo naradzenia i beda żyć
w niezdolności, pokarm tych dzieci pokolwiek
młaki rozrobionej w wodzie.

Wielu obywateli w Guberniach Rosyjskich
pomocilo na łaskę Gubernatorów którzy się
zlitowali nad ich losem. niektórym oddano
miałki, ale dla uskutecznienia tej sprawiedliwości
trzeba wymać wybiegów bo w tych krajach nie
bez wybiegów niemożna zrobić. C.M. Ahamiast
uładnie dekretu cesarskiego czynił sworszeniem,
dekret na R. Lau: podpisał dodając że będzie
przekony na Sybir piechota. Obywatel Gubernyi
Kijowskiej czyli Podolskiej mający dekret
żeby mu były dobra oddane C.M. przesłał
ten dekret i hażał dobra skonfiskowane a siostra
z jego która posłała na Sobanckiego pomienan
na meza bogatego nie potrzebnie miałku nie

iej skonfishorano maiatek. Kamie Witten. z rozkazem
C. M. zabrano cały maiatek i oddano synowi
bez radnego Ładu tylko ukaz.

W guberniach Rosyjskich wszelkich woiarow
takow wieby mytepie miare katolicka, a pozostali
Schismatyka, w stawnyu kosciele i klasztorze
Poczirowskim wypędzono mnichów i osadzono
Święty Greckich wiele klasztorow pokazono i
Święty przeniezione do innych trynitary w
miasteczku Teofilpolu i przeniesiono i parochionow.
do Łucka. Ukaz względem przeniesienia klasztorow
jest napisany w następujący sposób:

© przeniesieniu niekompletnych
klasztorów katolickich w Guberniach pochodnich.
„ M. Cesarz Tumor, przekonawszy się, z doniesien
wzysconych i innych wiadomości, że mnogie
klasztorzy Rzymo katolickie były w stanie
nieporządku, i że wszelkie na zapobieżenie temu
przedsięwzięte środki porostawały bez skutku,
zaczął rozkazem Ministerstwa spraw wewnętrznych
ścisłe prawdziwych sta tego przyrzeczu, i paratem
myślnie sposoby poprawienia i urządkowania
stowarzyszeń zakonnych, w zgodzie z pierwotnymi
ich ustanowieniami celom, rzeczywistym duchem

Chrześcijaństwa i z dzisiejszymi potrzebami
Rzymsko-katolickiego kościoła w Rosyi.

Wła wywołania tej woli Monarszej, Ministerstwo
uznało za potrzebne wysłać posłańców zebrać i porównać
między sobą, korzytki zważające się w nich
interessa i wiadomości dotyczące się obecnego stanu
klasztorów P. katolickich po sprawdzeniu ich wzmianki
dokładnych myśleniami. Z nich to wykryto się
ze główną przyczyną upadku schronienia Zakonnych,
który często nawet przewodził niezadowoloniom
zwierzchności P. katolickiego duchowieństwa, jest
mala i z koniecznego wpływu schizmaty, ciągle
zmniejszająca się liczba Zakonników, oddawna im
nie odpowiadająca liczbie istniejących klasztorów. [a]
Liczba tych klasztorów jest porywista i niestwierdzona,
ani do potrzeb kościoła ani do ludności wyznania
Rzymsko-katolickiego. Wogóle liczą się ich około
300 na ludność wyznająca do 2,500,000 dusz a
zatem wypadła

Dziennik

Maj 1832.

14^{go} Porabierano w Warszawie dzieci do Wojska
 Rosyjskiego pod dziesiątką Jezus nabrano kilka set
 chłopczyków po dziesiątym roku na ulicach po chwytało
 ubogie chłopcy po domach robia rewizya i ubogim
 osobom po rabierano dzieci Wszystkie te nieszczelne
 ofiary iak stado były zgromadzone w liczbie kilku
 set na dziedzińcu Pałacu Prylowskiego gdzie
 mieszka Witt gubernator miasta, tam im dawo
 płaszczyki z czerwonymi kołnierzami, więcej iak
 sto kibeltek rosyjskich iak było przygotowanych
 w pakowano w nie dzieci i odesłano do Bobrciska
 Młotki tam zgromadziły na dziedzińcu placz i
 ryk był okropny dzieci i rodzicom. Kołnierze
 porośredzali rodzicom brate dziedzińca pramhucl
 i gwałtem mylić dzieci. Kołnierzy nasi
 powraceniacy w bobrciska spotkali iak takie
 transporta dzieci te nieszczelne stworzenia
 ugotowiale obiedzone przedmiotem molaia po drodze
 iakimnaw, nie dojdzie na miejsce taki transport
 dzieci po myliera to po drodze z niedry. Okropna
 rozpacz i twoga pamięć w Warszawie.

Kwiecien 1833

Redac i Garnowic doniesliatam sie od Wladzina Potoc
o szczegolach przyposadku P. Mich. Skur: iechal on
z Panem Wlad. Potoc. z Paryza do Galicji z Strasburgu
byl zatrzymany przez policya gdyz sie myslalo
ze umyslil podpis Pana Kopernuskiego emigranta
Polskiego z Paryzu i od bankiera odebral 6000
frankow na ten umyslony podpis, ten mloszy
stawick dobrej rodziny bawil slawiny z Petersburgu
tam nabral nato y do kart stracinskiej mysltko
co umial naciagnac sluzgi na maictwo matki i
poiechal do Ameryki tam bawil lat ceterz przybyl
do Paryza po skonczoney rewolucji tam udowal
patrioty uchodzil na poczciwego celowicza bymal
czesto w domu S. C. i miesnie probil takie
niegodzina obrodnie.

W polexas moiego siedzenia z Garnowic iuz
bardzo mowili o pierwszych emisaryuszach Polskich
myslonych od komitetu Polskiego z Paryzu do
Galicji i Krolestwa dla probienia powstania, nad
Austryacki byl w ostroznosci sledzono pilnie
Polakon i hanawo chwytac ludzi ktorzy byli
bez paszportow, nie pewnego sie nie wiedziato
ale mowiono ze sie bandami pokonywali ludnie

po lasach i przechodzili przez Galicyę do
Krolestwa.

Dostrawny sie bolesnie u moia córka u Tarnowie
mroczam do Siekorowic u u tamtad przebytam
granice i niechalam do Krolestwa Polskiego
nad Granica nastalam bardzo gęste pikiety
horakow cala droga do Warszawy przebytam
spokojnie lecz rozednie mi mowiono o ludziach
tutajacych sie po lasach, mnyothie noyska
rossyjskie byly u poruszeniu.

W kilka dni po moim przybyciu do Warszawy
dowiedzialam sie dokladnie o szczegolach wysta
nych emisaryusow. Komitet Polski u Paryzu
mystal kilkadziesiat Polakow u misyya
kabuzenia krain mienieckie i probienia
powstania u Galycyi i Poloce, pokazuiac
sie ludzie tutajacy po lasach dobrze ubrani
Woyzka rossyjskie stapali 14 u tych tutajow
ieden u nich Przewichi officer byly noysk
masych polkual tucizus i umart pluzgi
otul sie, lecz przesnie mu paradzono i
myleryt sie powiedzial se wysta sa do
podbuzenia powstania i se hardy u nich
ma figutki tucizny u ustach. Komitet Polski

w Paryżu, albo pański komitet Lelewelowski niemając
na celu dobro Ojczyzny tylko uwolnienie i wyobraźni
wzrost polskiej Europy, myślał nieuczestnych
mlodzieńców na pierwsze hatuse i pnie bez żadnego
wyniku dla kraju i powiem tu szalona wyprawa
inne niczej dręczy obywateli, gdyż Rosyanie
chwytali obywateli prosi ich do Warszawy do
inkwizycji. Wielka twórcza pomyślność
Rosyjanami patroli ustawicznie chodziła po ulicach
w Warszawie dniem i nocą, chwytali w kraju
bardzo wiele obywateli.

Łt Bernauer myślał 400 Polaków na granicę
Szwajcarską maia zamiar iak porządkiem
mniećie rewolucya w tym kraju, ta nie
sukcesywna wyprawa skonczyła się, na tym se
będzie wyprzedzeni se niewyższych krajów je
będzie przeszkodzani rozdzic i zgina, marcie
albo w miastach albo w wędry. Towarzystwo
Jakobinckie które było stęgo narobiło Polakom
podczas wojny w Rosyji które przyspieszyło
naszą zgubę, innere teraz nie przestaje
skhodzic w Europie Polack. Rewolucya 1830
stała niewyższych Polaków nie w celu ustanowienia
instytucji demagogicznych ale w celu porobienia

kraju od jarzma obcego narodu. W celu przyroczenia
czystymy narodowi Polakiemu. ta rzecz bedzie
nawroc kacyci rozystkich Polakow. Gdyby sie
narod nasz podczas rewolucyi 1830 trzymal
cisle tego pryncypu bylibysmy sie pokonali
niekim narodem i gdybyysmy byli nawet
ulegli przewyzszajacej sile Rosyi bylibysmy
zachowali umielfienie i swadunek poroczek
w caly Europe. Ludzie rozmaitych polow, względem
form rządu, ludzie rozmaitych partion nawroc sie
kawa, w miejscu wzrodkom ludzkom to jest oswożenia
Oczywisty od napadu obcych, Polacy rozprosceni
szukajace w obcych Narodach przytulku byli w caly
Europe umielfiani. Różnicie, Aristokraci, Demagogi
rozycy w ciutoscia przyimowali rygnawcor,
krytych stawa i broniacych niepodległosci Ocywisty
Lecz skoro Polacy rzucili sie w partya demagogicznac
skoro mieszkais, sie do rozystkich rownicow
w krajach w ktorych im przytulku dawo, skoro
naduzywajac swar goscimosci burza spokojnosce
ludow gotri przewieszkucia, stracili prawo do poroczek,
nego umielfienia, stali sie stronnictwem burliwym
kruicym spokojnosci obcych krajow i ktore bedzie
rygnawcor przez rozystkie rządy, to rimisomy

niesumowitemu klubowi zwanemu Komitet Polski w Paryżu
pod przewodnictwem Helweta. Cesarz Mikolaj nas przecy
lecz okrył nas sławą. Helwel okrył nas haibą.

Gdańc się, iak pomiaradaia se mychod 400 Polakow
nie jest w celu politycznym, lecz se jest skutkiem urazy
przez Francuzom którzy zmniejszali płace Polakow
Czas wysiéci w iakim zamiarze wyszli ci Polacy.

30 Kwietnia wyszłam z rana i na przedmiecu
sachim spotkałam mrod mustry żołnierzy rossyjskich
dziesi ubranych w płaszczki żołnierskie którzy w liczbie
300 lub 400 defilowali, między temi dziecmi najstarsi
mogli mieć 14 lat a byli mali maircy po 4, 5 lub
6 lat. Któraś mię, przyciał ten okropny widok,
w kilka krokow spodal w ulicy Wierbowej niedziatam
służbiarce, kobieta, gdym się przysunęła do nięj
powiedziatam mi se zabrano ięj dziecko na solotata
do Moskwy.

May

1mo Maja na ulicach z rana było kilkanaście
bryk hutyeh płakam w których wyroszono dziesi
pod eskortą, hoxakow Matki biegaly za rorami
mieszkać i płakać na dziecmi, te niesumowite

dzieci spiewaly narod polskiow Match bo ich
moolha upoiono xacby sie wydawaly nesole. Popolito
x groza i rozpacza przetalo na ten okropny widok
iedna prachupka mnicola racy do gory i rchta
robci tutaj gualty ale tam xgory pruzidni na
nas kara.

Nikt nie wie jaki los czeka te nieszczesne
dzieci wymiecione do Rosyi, ale mozna byda pewnym
ze dziesiate cres tych matych ofiar nie pronyje
i nie mytrayna ostrosi klineatu x letha, odricia
xly poharu i posteporami phrutie korakow
ktory ie bria i mra. Sa to ofiary skazane
na pnieci pomohra i bolesna. Ferce sie hrwami
midnac takie phropuosi. Przewleego roku brano
dzieci pohryiono teraz iux nie na nawet wstyd
iawnie policiauty chadzra po ulicach Warszawy
i Lapiu, dzieci jak byle Lapiu, przy iawnie
proradzra te nieszczesne ofiary i myrowa
x miasta. © Boze kiedyz nadycznie pora xemsty!

Widzialum Pana L. L. powracajacego x Petersburga
ktory widzial oddzial dzieci Polskich pruyricionij
do probac Petersburga kilku x tych nieszczesliwych
offiar umarto x glodu, ieden x nich chworał
smiertelnie na technote, pedra se dzieci x glab

rosyjski pod eskortą konarów.

Małemu Paniu Wolandowi chętnie po ulicy widać chłopczyka krzyżącego niecierpliwie i przewrotnego przez kawałki. Pospolito się pobięło na krzyk śliczka kawałki się przestraszył i puscil chłopca po wsiach i po miastach chodząc kolniczymi Rosyjskiej i Łajpca dzieci. Tu kilka tysięcy dzieci wyrzucano tym sposobem z Polski.

Imię P. Małemu przed wyprawami Jeruzolimskimi o czwartym z rana kontraktano przez Polaków schwytanych przez konarów w lasach, którzy należeli do Bandy tych z przez Galicyę wdarli się do Krolestwa w celu zrobienia powstania. Opisanie było w gazetach temi słowy: „W Warszawie Małemu - w ciągu następnego miesiąca banda z 25 ludźmi stonowa pochodząca przez byłego Komisarza Polskiego Przewickiego przebywała w brzojny granice Galicyi, wdarła się do Krolestwa w zamiarze wzniecenia w nim nowych zaburzeń. Liczną przez oddziały konarów w Woiewodztwach Ławo, mińskim i Krakowskim konystująca banda ta stała się im uparta i rozproszona została powracając części ludźmi takowa śladających.

W tej chwili znajdował się przewodca bandy

Przewięzi, który przewidując los iaki go czekał
iako buntownika i burzyciela spokojności publicznej
trucizna odebrał sobie życie; ceterum drugi
mianowicie Antoni Okowski, dawniej officialista
w kontroli Województwa Mazowieckiego, a w czasie
porwania podofficer w Pułku 4 piechoty liniowej;
Józef Kurcowski, pułkownik pod przywołanym nazwiskiem
Kossobudzkiego, który podczas rewolucji służył
iako podofficer w pułku 9 jazdy Landemierskiej,
Płacek Przeworski pułkownik w batalionie Saperów
posunięty w rewolucji na podofficera; Eustachy
Raczynski rodem z Kamienia Podolskiego
a poprzednio pisarz w izbie skarbowej tegoż
Guberniji; oddanymi zostali pod sąd wojenny
statyż armiji cesarskiej, celem osadzenia ich wedle
praw Wojskowych.

„Cóż uczynia ich charaktery, że po stłaceniu
przysięgi w herxta bandy, obróczyli do Krolewa,
w celu podnieciania mieszkancom do rokoszu
przeciw prawemu rządowi siqunia Wojsk Cesarzkich
promulgując z niemi wojnę partyzancką, morderstwa
okrucności skarbowej i mordowania mieszkancom
i urzędników niemych rządowi; również iak ich
ion i dzieci.

„ Z tych przeto powodów ceterę wspomnianą ludźmi, stosownie do praw królewskich Wojskowych, skazani zostali na postrzelanie, a wyrok ten dopełniony został w dniu oznaczonym na trzeci z nich, na placu wyznaczonym wykonaniem karyminalnych, przed rogatkami Warszawskimi.

„ Co się tyczy swątego to jest Gustacha Rakuskiego. J. C. Królewski Feldmarszałek Warszawski honorujący, mając wzgląd na wiek jego młodociany, oraz starając się na chłobrości śledztwem udowodnić, że nim wieści został już się był od smęty bandy oddał w celu sprawnia ięz zupełnie, powierzył wyrok śmierci niemu samemu na hacie pieszona i oddanie go do ciężkich robot.

„ Zapamiętując się, na szczegóły wypadku tego nie można mieć bez oburzenia, iż dajac buntowniczą nieprzyjawną spokojności i porządkowi, przegrany kraj w odmet mieszkac unajdzie w ludźmi nasłapianych i przewrotnych, narzędzia zdolne wspierac regularne ięz kamiany i sprowadzac klęski, które są wiecznym ich skutkiem. Należy uważać więc, staraniem to zapobiegania, powożąc się władca Wojskowa wspierając silnie rad Cyporski i dobroczynnie widoki Monarchy, która troskliwie

aby również te prawachy odwrócić, porządku
sprawę nie niedolę ich ułożenia i postania
bezpieczeństwo i być dobrym spracowanym i nieroz-
nym powołanym obywateli państwa, wywołanej
zapamiętaności ludzi którzy usiłują podburzać ich
błogich skutków ustaw towarzyskich."

Właskawianin Eustachy Raczyński przez Parkiewicza,
z Łaski skazany na 2000 fratek i ciężkie roboty
w Sybirze dostawczy 600 fratek skonał skutkiem
tej łaski.

Baron męski szonował życie Antoni Okorski
Stiada Kapucyn na placu czechności sprowadził
niecierpliwych skazanych, Okorski podawał
odmazi młodszemu towarzyskowi który płakał
mówił przez śmiercią, że umiera za Cezarym
ze nie umarł Cesarza Rosyjskiego, za Króla
Polskiego gdyż nigdy go Polacy nie obrali, że
jest mordercą Polaków, a nie ich królem,
Rosyjanie przytomni tej czechności wszystko to
słuchali.

Nierównie trwaga państwa w krajach Rosyjskich
kapitał Obywateli nowa ich do niczego w krajach
nach w indagacjach bratogonia, aby ta tortura
przywrócić do wydania niecierpliwych, kto

tylko z mieszkańcami na wsi albo przyimie do domu
albo da jeść powstancom iest schwytany i ciekwi
naysrośnie meki. Kobiety nie są myłakone od
hary. Panna Nowakowska córka Obywatela
z Podlaskim nosiła do lasu żywność Powstancom
przebrana za Włosiankę, wydano ją honoraki i
porwali nieszczęśliwy Cycec umarł z rozpaczny,
a te przesławne panienka przywiezli z kazyda,
nach do Warszawy gdzie ją batogwiaz jak mowia.
Kilka Obywateli uległo teniu panienku nieszczęśliu
Sprięgi po całym kraju są z poruszeniem, wyszkie
niezienia i kilka klasztorow tak z Warszawy jak
z innych Miastach są przepętione niezmianni, honorow
procytara pblawa precin powstancom po lasach
Schwytili niektórych ale nie mogli wyszkiech
schwytac, licba tych powstancow tartainych sie,
po lasach sie poruchora. Maia pieniadze są
ubwieni ptaca, wszelka żywność bardzo drogo
gdzie moga napasi na honorow to ich zabirania
noyska nie moga sie oprec bo są z maley
licbie ale choraria sie z lasach, skoro noysko
na nich naciera z roznych Wojewodstwach, byly
te male utarunki.

Tuzi niczyj nie bylo publiczney eksekucyi

W Warszawie bo widziawszy że narzwał przeciwko temu
widok oburza lud narazem po czecku miejscu gdzie
byli pochowani nieurośliwi obsypane były wiekami
stracił chwałę tego placu czecku i nie pozwala nikomu
przystąpić. Powiadają że wiele ludzi trawa jeści tak
się dzieje to się to uskuteczni w radosci.

Paniuka przematoletnia przeta na to że starała
wynosi powstanców zonię się. Wroakhoroska zdać się
że nie biał nieurośliwe niewiasty gdyż Wysocki
z którego indagacya ciągnie nie jest łatwym, i owozem
długo dobrze się z nim pchadza. Powiadają że
nieurośliwych obywateli których teraz chwyta biał
niebuj z nich myślan obiasnić się względem
terazniejszych powstanców.

Dnia 24 t. m. powieszono dwóch z bandy
powstanców w Lublinie a dnia 24 dwóch na granicy
Chotyackiej pierosi narzwał się Korczowski i
Pleskiwicki drugi Dawidowicz i Jakubowski
Józef Bevini schwytny został utaskawiany przez
Stycia Paszkiewicza na kilka tysięcy złotych i do
ciężkich robot. Umarł z tej łaski.

Czerwiec 1833.

Do narystkich umbanach publikowano 500 plótych

nadgrody temu który x łapie powstanców. Prezbiteria, się oni
po włosziansku i trudno jest noyskom Rosyjskim ich przytaci
Po wszystkich lasach w Krolstwie chocho, gdzie mogą, napasa
na konach to ich zabijają.

Generałowie i Officerowie postani w głąb Rosyi powracają
jest w gazetach publikowany ten ulosz Dziare Michal Radziwilt
i Kunkowicki są myłaczami w tej tasce w powodu, że byli
marchinkami radu rewolucyjnego.

Widziałam P. J. K. menciacego w Wologdy. Mowit mi
że przeszło 60 tysięcy ludzi naszego Krolstwa wzięto na
rekrutow i w głąb Rosyi postano. Wiele z nich napędzono
|| aż do Archangelsku do robot chrystowych. Dwieci polskich
widział partyjami przypędzonych do Wologdy i jeszcze dalej
popędzonych do militarynych instytutow. te biedne offiary
plakali xerowie. Niepodobna wieby te słabe stworzenia
wytrzymaly xaboyery klimat Rosyjski. Ferce się wydzyga
na to myjel że rata generacya Polska jui w dwicinstwie
mydarta podziom idzie umierac w stepach lodowatych.
Kupelne nagladzenie Narodu Polskiego jest celom xcellent
ustaw prawniacego, jui dare się xruc wielka nieludności w
Krolstwie jak Polacy beda myłaczami Rosyjanow beda
spronadnac na piemie nasza.

Niedaleko Kutna byla utarczka miedzy naszemi
powstancami po lasach się kryjacemi w Rosyjanami nasi

nabili dwóch honorów, lecz liczba ich większa otoczywszy
ich chociaż mówić się, bo wili pięciu zostało
schwytanemi a jeden zginął między schwytanymi
jest Pan Arthur Kawiśka. młody człowiek dobrego
wzrostu i wychowania. Matka jego sprawnie
chciała się z nim zobaczyć i przekonała ich że
to jest Syn.

W lasach litewskich schwytało 20 powstańców
między niemi jest Pan Wolowicz młody człowiek
bardzo śmiały i dobrego wychowania. Powiadać
że nie został schwytany i został porwany.

Pan Kawiśka w swoich urzędowych pokazach
niekiedy starał się charakteru jako osoba ze
tyle dobrych pryncypów, że użył na śmiało
niezgodnie i szkodził Polakom.

W inkwizycjach ciągniętych ze schwytanymi
powstańcami pokazują się, że jest kilku set młodych
Polaków spiskujących na zabicie Cesarza. Co za
niecierpliwość ze fatalnym wyobrażeniem serca ewangelicznego
gorliwie milosierdzia. Cyfry były pobudką do zbrodni.
Niekolwiek wiele przeciwników Cesarza myślał Polakom
zabójstwo jest równie zbrodnią. A zbrodnicza ta
radność horyjski nie przyniesie korzyści, gdyż równie
Polaka zostanie zniszczony i pod Zarządem Cesarza

Rossyjskich. Z hanki nasze inna ta strachnia gdyby miała
pryjsc do skutku. Panowie nad naradami powinni by sobie
niec za prawidło, żeby nigdy naradom nie przywrocili do rozprawy.
I prawdziwi patrioci powinni by sobie niec za prawidło, że mitoso
Czasy nigdy nie powinni prowadzić do strachniow.

Lipiec 1833.

W podrozie Cesara do Gumburga był jakiś zamach, na
iego życie mówią że słuch Polaków i słuch Kurlandczyków do
tego należało. Niemcy nie wiedzą o tym z pewnością, gdyż
największe tajemnice, czynią. Rosyjskie, mówią, napadło czterech
ludzi na kocz Cesarski i zabili feldiera siedzącego w nim
zamiast Cesara. Takim się trafem przekleśliwy Cesarz tego dnia spo-
dziwiał się, przyjaciół Cesarzowej żeby przedny dojechał do niego
przesiadł się ze swego powozu do kibitki feldiera swojego. Coś to
po tym wypadku rozciąli do Petersburga na statku parowym.

Wojny rozrzuca sobie tutaj nadzieje że Wojna Turahima
Paryż i Sultanem tureckim sprządzi wojno powszechna, w Europie
temu nie wierze, bo radnemu z pramionych nie chce się wchodzić z wojno
miało się ratowaniem sława, rewolucyjów w własnych swoich krajach
nieby bardzo natężali waga, sroga na nieustannie stonki. Ten nie,
sreżony liberalizm szczer u nas rewolucya niemożliwa, zgubił te
rewolucya i teraz odrywnie nam wszelka nadzieja, obecny pomory

Każdemu narodowi nieporównanie tak nieumawiającemu, jak u nas, anarchia,
jak Narod Polaków, a warden tak gorąco nie przyglądał do omawianych
liberalnych jak nasz narod.

Stian Paszkiewicz bedąc na teatrze Polskim w Łodzi i jedna dama,
Polska, rozczulił się do tej miary, na scenie wystawionym myrok śmierci
dama i nim bedąc trochę nie radziwiła nad tą cześć. Stian
powiedział też do niej, że nie może wnieść bez pouczenia takich niedoborów i
przydał, że sam nigdy nie myślał myroku śmierci na nikogo. Dama
mu na to odpowiedziała, że przecież szanuje ludzkie na batogowanie
którego umierała i tej kary. to wcale co innego odpowiedział Stian
kiedy szanuje na kilka tysięcy pałków to się odprawa i najniebezpieczna
ludzkoscia, zawsze doktor jest przytomny ewolucji, a gdy szanuje
węgla nie myślenia go i na drugi dzień znówu Palkowa a jeżeli umarł
w tej operacji albo po niej to jest przypadek.

Dwoch słuchających obywateli i Kuchowskiego byli w Warszawie
na nowym teatrze, wychodząc po szanowanej sztuce i galerii spotkali
Stiana Paszkiewicza, a że daleko byli od niego i w inną stronę,
się obrócili niepostzegli go i nie widzieli przed nim kapeluszem
spostzegając to rozgniewany Paszkiewicz przedart się przez siebie
wleciał na galerię, na temi obywatelami porwał ich i kazał do
swojemu zaprowadzić siedzieli przez dni w przesze na ten występ.

Pomocny obywatelami wielka twoga pamięć to oceptaria
sobie, że myśleć rozbać konfiskowania ale kiedy się boi i kto
more to się myślata, że swoim marciatem. Peto transakcjom

sprowadzają się, czyli teraz. 14 lipca wyszedł w gazetach ukaz Cieczi Paszkiewiczca względem schwostracyon mniatkoir mszyttem nie przytomnym schwostracya mniatki. Ukaz ten jest podpisany 18^{go} Czerwieca 1833, jest bardzo umiersony.

W Lubwie obropnie przesladnia, pbywateli x powoski powstanon kotokolwiek przyjal w dom blakajacego sie po lasach lubim dal ryponosi lub raskarony zostal przez sapiegor niewinnie wriety jest do wiazienia, kobiety nie sa, nylaczone pod tej swrowoii. Nie skhrona moc pbywatelom i mi miast iczy po wiazieniach. —

Sierpien 1833.

Widzialam osoby x prowincyi Rosyjskich, ktora mi powiadala ze ustawienie transporte sa, x Krolestra pbywatelom umurowanych na soldaty i na linia kaukaska, i na Sybir pczonnych. Co tylko moga w krolestwie kopia, mtsolieny gola, glowny x Mundury koldackie ubierania i transportnia.

Wzgle dem sadow osob podeyranych lub obwinionych w Krolestwie tak sie ma sad stonony x komisji noisnney Rosyjskiej mydlacie myrok i dacie go do potwierdzenia Cieczi Namiestnikowi * ten pweznytarowy iczeli powie to slowo chudo Sad na porocot sadu sprawie i exasen probiie xmuicyxenia kary, znoum ten drugi myrok jest puzestawionny Cieczi Namiestnikowi, ten iczeli powie chudo Sad inn miarknie po to ma puzaryi rturkas o drony

na sob powiększa karę i gdy Świącie czytając ten trzeci dekret
myślnie horaxo myślicy sa, racjonalnienia sprzec niezręczolnego
osadzonego który cierpieć musi karę wymierzoną bez żadnego prawa
tylko samowolna, fantazya namiestnika.

Na Podolu były szkoły w Wianicy gdzie wiele obywateli
oddawali dzieci, pod czas rewolucyi dzieci między sobą grali
w piasek zabawę naśladowiając starszych ludzi, jedni byli
moyzkowemi ludzki chorowani i t. p. dzieciom nie były tata
poznicy i tych dzieci mających na swas 13 lat zrobili się
młodzieńcami 16 letni, przyzponnieli sobie Rossyjanie zabawę
niewinne dzieci postano do obywatelów Czców tych dzieci
poogolano głowę kółkowatą i tych chłopców Sygnor Obywatelskich
i w solotaty odstano na Sybir. Wierzesilowi radnie w rozpaczy
nie mogli żadnego uwolnienia przyjechać dla dzieci swoich.

Wianienia sa zapelnione i klasztorzy obywatelami
wzienionemi w powodu powstanców po lasach, w każdym
miasteczku łapia obywatelów i trzymają w więzieniu. Jedną
osobą przeciwnością przez Płoch i mająca polecenie oglądania
więzienia widział w tym miasteczku 140 wziętych obywateli
dawać im piecu chleb i kasze, lecz nie mogą mieć ognia
nie gotują kaszy więc żyją tylko z chleba i wody.

Wrzesień 1833

22 tego Miesiaca Cesarz przybył do Moskwy nie chciał być

W Warszawie zdają się znowu na miasto. Paszkiewicz wyjechał
na Modlin na polecenie Cesarza, członkowie Rady administracyjnej
i rady stanu byli przywołani do Cesarza.

Cesarz wraz z Cechem, gdzie się widział osobnie
z Cesarzem Austriackim i Królem Pruski przybył do Modlina
dla przeglądu swego wojska stanął 24 o godzinie 10 po
do czwartej i parę razy ten poranek oglądał mury
fortecy robione w Modlinie i był zadowolony. Po
południu miał na konia i odwiedził dwa szosy pie-
choty i jeden Generał Kreutz drugi Generał Pydziger.

Wyciąg z Gazet artykuł nakazany. Miasto Warszawa
wiedząc iż w takiej bliskości jego Muron jest Władca
i jego prezydentem prosilo o pozwolenie wysłania Deputacji
mającej błagać Nay. Cesarza o naszczytanie Warszawy
swoją obecnością; lecz Nay. Pau odmówił tego i rozkazał
oswiadczyć miastu iż przybył do Polski celem
widzenia armii swojej, z której był zadowolony,
lecz niemogąc tego wyjechać w Warszawie, w tenże
dopiero gdy Mieszkańcy nastąpią na nowo na ten
ogłębność z jego strony. chętnie tam powróci."
artykuł ten był pisany dnia 24 a w dniu następnym
drugi artykuł był pisany w takiej osnowie.

1847.

Admiral Parry's Expedition
to the Arctic Ocean
Tasman's Voyage

1847.

Czwartek 1 lipca miałam posłuchanie u Pana Kollowrata
przedstawiłam mu interes Sieniawski stuchal mnie z u-
przejmnością powiedział żeby mi napisać list, któ-
rem by mógł ukarać się go sam, wnieść do rady stanu.
Przy tej okazji widział go także u przejmym w sene-
tam mu niektóre słowa o stanie Gallicyi stuchal
mnie z uwagą i prosił żeby mi powiedział
szczerze wszystko co wiem i co myślę bo chce wiedzieć
prawdę.

Piątek 2. Włożyłam list do P. Kollowrata, myśli jak
mi sam poradził wieczór byłam na teatrze karmito.

Sobota 3. Byłam w Szadonie na obiedzie u Xcia
Konstantego Kratowskiego był sam z dwojgiem syna-
mi Konstantym i Georgem. Alexander powiedział
jak mi mówił do siostry niebezpiecznie chorzy
w Starym opiu nie wie o chorobie córki.

Niedziela 4 posłałam mój list do P. Kollowrata
napisałam mu pierwszy drugi list prosił o
posłuchanie. wieczór byłam na teatrze włoska opera

Poniedziałek 5 Nic nie było szczerego z a-
wskę spacer na praterze wieczór opera włoska.

Worek 6 Pan August Kamoycki przybył z Xi-
na z o b z pana z Warszawy.

Godzi 7. Miałam drugie posłuchanie, a Skollaurat
powiedział mi, że mój list czytał Cesarzowi i
że mój interes jest u niego w deliberacji w radzie stanu
Radził mi mieć posłuchanie za dwa lub trzy dni
u Koia Metternicha i u P. Seligram który jest refe-
rendem tej sprawy. Powiedział mi, że dwuzna jest
zupelnie zawista od Koia Metternicha. Tam rano
porozgadałam się z nim o stanie opłakany Gallii
cyi. Przedstawiłam mu, że cała podstawa socjal-
na jest katastrofowa i że z całym wynikiem zjadł mi-
szkresie i ubóstwo dla ludu. W Galicji piąta część
ziemi, mniej należąc do właścicieli, a 4 piąte są w rękach
walności chłopów, ta piąta część należąca do wła-
ścicieli płaci największe podatki i wosi ciężary do-
minikalne i oprócz tego musi żywić chłopów
dawać im kasiewy. W tak błędny proporcji musi
być ubogim i nie może wnieść ciężarów podatku.
Przedstawiłam mu, że instytucie Feodalne nie
mogą występować w Europie, że Szlachta Polska
w Galicji to uczuła, że temu trzy lata temu
nie jednogłośnie podał Cesarzowi przedstawienie
nie prosząc, a żeby stosunki między właścicielami
mi a chłopami były zmieniione, w ten czas przed
niechciał się czynić, a że trzy lata później te
same szlachty zabijano. Przedstawiłam, że w rękach
Quiny w Galicji są zbiorom najgorzejzych przed-

Węgry i Austrii ze formacją siasta, będą komi-
munistów. Pan kollektor słuchał mnie pilnie
i dawał się słyszeć i dozwolony słyszeć se
prawdy. Dokładna wielka, nadzieje w J. Sta-
Dien który poprawi błąd przodu.

Czwartek 8. Byli u mego brata na obie-
Dzieciacheta Henryk i Terzy Lubomirsky Pan
Senft P. laboga

Piątek 9. Postataw list do Piłgrama pro-
sząc o posłuchanie. P. Alfred mi się obrad-
czył że wyrobi mi postuchanie u Metternicha,
byłam niechęć u niego z jego.

Sobota 10. Pisałam do Leona, żeby napisa-
ł Pan Koronking 30 rym m. c. postuchanie
mu, żeby się nie dał uwieść greckim obrad-
skiem zawornickiego i starał się otrzymać
D. króla, dobrego opiekuna, na Dora Siemias-
skie. Byłam u Bateczki na obiedzie u
Kcia Konstantego Krutowskiego.

Niedziela 11. Widziałam Kcia Marceline,
która tedy przejechała z Iszel do Paryża na me-
zum który pochodził w dzieci siostki, chora, niebezpie-
cznie. Widziałam Dzierżbickiego który opisał
swoją siostrę, siostrę Marymilianowej Jabło.

nowskiy. Wczoraj bylam na teatrze La Vieille tam
jest jedna aktorka bardzo dobra i piękna powie się
Wilczak

Poniedziałek 12. Bylam rano w domu sako-
ny Politechniczny i wisi Kabinet Techniczny Dy-
rektorem tego jest P. Rejter syn Rejtera który
był komisarzem u Ncia Generata. W tym kabine-
cie jest kilka sal napelnionych różnymi próbkami
indystryi Austryackiej. Tam są modele rozmaitych
maszyn rozmaitych myśloń z brązu z sektu z róż-
nych metali z porcelanem z materjami jedwabnymi
lunianymi i szklanymi. P. Rejter bierze z Anglii
na ekspozycji indystryi przywiózł z sobą próbki
rozmaitych materji, tam i modele niektórych my-
śloń z metali z gipsu. Widzi z tych próbek wie-
dzimna różność między indystrya francuska
a Austryacka.

Wtorek 13 bylam wieczor na teatrze Parawo
Robert le Diable

Trzoda 14. Miałam posłuchanie u Angli-
cia Ludwika, przedstawiał mi pewny interes
Lunianski kuas go zobnie bo niedział maxnisko
Gibr. Powiedział mi gwarownie że ten interes jest
tenar, i radzie że nous verom nous sachérons i na

lym sie skonczylo. Wiecej Debratam list od Zaworskiego ktory mi donosi ze rad nie chce mu przyjac katnych pretensyi ze kazde mu ptacie gotowka 9000 rym 18 ct. przy koncu tego miesiaca immayj bedzie prosil mnie w tym rebym mu przychyta te pieniadze. Trudno jest rebyz wiadkiem placil wszystkie pretensye Prossora a rad probinal przyte inkaty. Zaraz w tym miesie sie poradze a rebyz przyic broki obroby potrzebne.

Czwartek 15 Widzialam sie z J. Aieka w bitorskim i jego sie raditam w intusie Sie niarskim radit mi koniecznie widzie Pana Pilgrama nie pisalam drugi raz do niego.

Piątek 16 Pilgram byl u mnie powiadzial mi ze koniecznie musze napisac do Lesarxa i. waznej intus Siemianski nie bedzie kwiesionym do rany stasw. Wiele rozmawial o stanie Gallii cyi mowilam mu druzi skowke o tym optanym stanie.

Pisalam do Zaworskiego odumawiajac mu przychyte 9000 rym.

Sobota 17 Bylam na malpim Theatre w praterze. Aze Henryk Lubomirski Debrat wiadomosci ze solnark mu podpaliti calkiem

się spalił z oborami stajniami stodołami spikł.
Krem zwaie się że chłopci przedpalili

Niedziela 18. Byłam na spacerze w ogrodzie
Luzemburga piękny pałac ogród bardzo obszerny
wzrostają się belwedery.

Poniedziałek 19 Byłam na spacerze w ogrodzie
Dziś belwedery.

Wtorek 20. Mój Brat pojechał, o piątej z rana
do Gaden. Byłam z rana, w Szemburze pałacy
w Dziś kolonata tego dnia wyjechał do swojej
księżniczki bardzo patrzył. Ostatni Sylwan
mówi note do cesarza. Wczoraj byłam u P. Usarskiej
która się zgadza o interesie Siemianskim.
Pani Usarska przedstawiła mi listy spis osoby
które należą do rady stanu i
z którymi się trzeba zwrócić

Środa 21. Pani Usarska przekazała mi
spis wszystkich osób należących do rady stanu
i zaista się ulatwić mi moje interesa i swojego państwa
którego wygra do swoich interesów więc do
mojego interesu. Byłam na teatrze grano operę
Don Sebastian po niemiecku.

Czwartek 22 Zostałam uwiadomiona że me
gosyna nominowano podkrasnym iest to wice, tylko
Dworzki. Wczoraj byli Panstwo Alfredowie Potowicz
z córką Julia Lichtenstein która za kilka dni ma

jechać do dobrej wsi w Niemczech. bardzo piękna przy-
jemna i przyjemna Pania Kamoyńska.

Wielce mię przywitała nominacya roku, reszta tego dnia,
no go powiesić a tego roku dnia, w r. ad, w drodze nie, w
co nastąpi roku leżąc. Ucieszyła mię ta nominacya
nie, żeby to coś, i nasyła, ale mi się ztawato, że to jest
pierwszym, następnym iakiegoś pojednania, prądu z oby-
watelami.

Czwartek 22. Pani Usarkowska mi przywitała
liste osób należących do rady stanu i z kłótniami
się widzi.

Piątek 23. Odebrałam list od mojej córki i kłó-
nym mi pisać o chorobie Maryi la Roche Duchou
ie nie ma nadziei na wyratowanie, że doktorzy i
skuli zbytkiem merkuriozu. Wierzę odebrałam od
Kcia Konstantego zaproszenie na wtorek na rece-
pce za córki i matę i Paryżu które exequie maia,
się odprawić w Weisshaus w Kościele

Sobota 24. Pisalam do Falkenbryna pro-
sząc o postuchanie u Kicia Franciska Karola,
napisalam o postuchanie do Pana Prochaska
i do Pana Hartyg. P. Prochaska przy-

Wiedziela 25. Prosim Pana Strabitol-
skiego, żeby był u mnie i był o gty go, i
pówtam się go względem interesu Siemarskiego
go. Bardzo mi chwalił Pana Hartyga iako
patriotkę Dobrego i który moie mi dopomógł
Prochaska mi odpowiedział przez postarica

jakiegoś sekretarza że on jest w radzie stanu a le byłko
w przyrodzie polskomym a katym nie mały domowy
sprawy. Pan Hartog odpisał że przyjechał na wieś stryż
mał urlop a katym nie może mieć głosu w moim inte-
resie. Pan Falkenheim odpisał że Anthonie Franck
Kard nie przyjmie wizyt Daw. Ten ksiądz jest bra-
tem Cesarza i następcą tronu ma być barto, Dobry
ale pragnie że nie chce się mieszać do żadnych interesów.
Z porady P. Skrabitowskiego żeby nie mieć so-
bie nic do wyrzeczenia napisatam Drugi list do Nies-
cia Metternicha w krótkich słowach że ponowam mu
debratam odpisu na mój list także że musiał zgi-
nąć a katym ponowam mu prośbę że każdemu przy-
nieć w imieniu aby go przekonać o niewinności mojej
i skrymać dla mnie o Dawie Dóbr Sienickich.
Napisany ten list pochodził do Luxemburgu z Pania-
k Christianowa i u Dżicim Pannu Sekretarowskiemu
normantka córka Jucim Kamoykim z kono. w dnie
sie Proga zelarua, aż do Luxemburgu. W Luxemburgu
jest pałac Cesarzki nie wiele kwadratów. Probuizymy
do oficyny tak do Pałacu krakowitości tego mi-
ska że kamień rycerski rządzony przez Cesarza Fran-
ciszka rządzony w kontaktie z rycerskimi ten Pa-
łac kamień wiele ciekawości i pragnięć Dawnych.
za zbroję Cesarza Maksymiliana I^o i innych Ce-
sarów, za portrety rycerskich Cesarów ródki Habs-
burskiej a prócz niej rycerskiego domu Lotaryn-
skiego na domu Habsburskim przez Matzenstro

Wazy Krzyżostawny i domu Habsburskiego i Francisz-
kiem i Niciem Lotaryjskim wiedeńskiemu ten punkt by-
liście i Pawilonie wystawionym przed ogrodem Angiel-
skiego domu są dwie sale bardzo piękne. i tamta by-
liście na folwarku zbudowanego dla kabary tam jest
Ogród i buhary Sarajcarski są trzy, gusi karczki
gotowie. Ogród jest obzerany przepięknie w kształcie
Angielskim Dworem są dwie i podziękować i Bar-
nu tam idą są pięknie. Wzrostko jest utrzymane
bardzo pięknie. Kreska, mnyca potoczna jest
wiskie płaskie i musi być trochę pilgocne, która
jest biegała, przysta piękna murawa i Dworem bar-
dzo pięknie widzieliśmy w tym obzeranym parku Cesar-
skim bo tam są kamie i jezory Dworskie dla przy-
rody cudownej, maia kartę porzolenia murawa
iż rozprawi, mieliśmy te kartę porzolenia i Pawi-
Usarskiej, i daliśmy obiar w amberny piękny
pudełko na folwarku wiedeńskiemu do domu wie-
skorem Droga ielarna i Luxemburgu tamy
są i Droga Barcińska, iacisimy na starych Bar-
Dziśka przybyli widzieliśmy ogród ludowski
i nagroń wadarych i Barcu do Wiednia przy-
chodzimy się do tej karczki i wiedeńskiemu do
Wiednia o Dworskiej, kształtam i domu odprosił
Mettelnicha i który mi pisze, że nie wie, gdzie i moim
interesie i doli nie podam, note do Cesarza i nie od tam-
tey note do rady stanu, że Polak nie ma żadnego mo.

sci noty w radzie stanu skoinnył gnuernym komite,
mentem je będnie się starał bydx, u mnie to się
umarzy je nie chce mię widzieć

Poniedziałek 26. Dzień imienia moich
pdebratam powinowozanie i upominki, P. Pani
Zdristanorey Lucia i zony? Był u mnie
P. Alfred Potocki z polecenia Kcia Metternicha
aby mi powiadzić je powinowam notę piddać
do Cesarka i je dotąd moży interes ierzeczic
missiomy do rady stanu, mówilam mu je piddać
tam notę do Cesarka je od Pałania, P. Magna
mowi który miał ja, wieść do rady. Potem by
ła Pani oświadczyła mi wiele przychylności
Wieczorem bylam u Pani Alfredorey która ma ma
rajnter przyjechać do Lajpca, a później bylam
u Państwa Usarskenskich.

Wtorek 27. Bylam o 10 zrana u Weinhaus
gdzie się odprawiała meza na Dusze Maryi la
Roche Bonchin. Do skoinnowy moży piddatam
Dom Kicia Konstantego. Galerya obrazów piękna
pokojie bardzo piękne ale pokusztke puste, P.
Smirni zony Kicia iwi tam nie mieszka. Później
bylam na mentarce tam są groby Kiermyz Tra
belli Lubomirskiny siostry Kicia Generata.

Pierwszy i drugi ziomki Kieria Konstantego Dymy
Anny Sobolewskiej i kilku jeńców Polaków mi
nieznajomych. Ze smutnym wrazeniem wróciłem
do domu drugiego. Widziałam także stan.

Wczoraj byłem na spacerze z panem Don Sebastianem.

Troda 28. Pisałem do Pylgrama, okazał
mi się, że Kieria Metternich mi pisał, że mo-
ja sprawa mi jest niesiona? Do rady stanem ka-
wał mi odpowiedzieć przez lokaja, tego nie bym
była cierpliwą, że moja wolta jest, w radzie stanem.

Pisałem do Kieria Metternicha, że już od 8^{mi} dni
podatam woltę do Cesarza która Pylgram mi
podał wnieść do rady stanem?

Czwartek 29. Chciałem być z Baderem
nie u Kieria Konstantego ale u ten mas przeszedł.
Dziś konsyliarz. Kochacka kawał mi prosił
Dziś się będzie u mnie w piątek mi przyta 2.
godzina?

Piątek 30. Byłem u mnie P. Kochacka
musiałam z nim mówić po niemiecku bo ile mi,
mi po francusku, po mi było pouczyć trudno. Po-
nie miał mi się przez wrażliwość nie mogę się spo-
dziwać pomocy, bo mi się pisać w tym
interesie do Galicji. Ja go proszę, że je-

zeli jest przekonany o słuszności mego sąda,
nie żeby chciał się przychylić do przyspie-
szenia rezydencji rady Stanu. Konsyliarz
Prochacka jest członkiem rady Stanu ale
należy do Wydziału militarnego lecz kiedy
rada Stanu decyduje o innych wydziałach
przynajmniej ma prawo dawania sobie kre-
ski. W radzie Stanu są trzy wydziały to jest
wojskowy, wewnętrzny i zewnętrzny.

Byłam w Badeniu żeby odwiedzić księcia
Konstantego, iadłam obiad z ambroży z Guziom
i z żoną, po obiedzie byliśmy u księcia który
nas chciał odwiedzić po tym pojechaliśmy jego
koczem na spacer obiechaliśmy la Vallée de St.
Helene, inne okolice Badeniu wróciliśmy
winnorem do Wiednia.

Sobota 30. Widziałam Inoracka któ-
ry mi powiedział że nie ma nadziei żeby
Sieniawe odzyskał z rąk księcia Adama.

Wieczorem byłam na teatrze karnetore.

Niedziela 31 Byłam na teatrze.

Poniedziałek 1 Sierpnia pisałam do
Leona żeby mi przysłał wyciąg urzędowy
z hipoteki kasującej że Anna jest

właścicielka? Siemawy. Pisałam mu list, samo
żeby mi napisał czyli ma urządować plenipso-
taryę, o siostry do robienia rachunków, & fosse-
sorami, gdyby tego nie miał ja, mogę mu dać
na moją moją plenipotencyję władzę do dzie-
łania, bo jeżeli nie zrobi obrachunku podług
prawnej formalności & fosseorem Siemawskim
przed obrachunek byłam na spacerze
w Tiwoli jest ogród i dom na pagurku
w bliskości Seembruna tam są kromy tyrolskie
bardzo piękne. Właściciel trzyma kawiarnia,
tam mleko dobre, sidok na paty Wiedeń piękny
i kwiaty piękne. Z Lambada byliśmy Hinngu Pa-
na Hugla w ogrodzie to jest czwórka bardzo u-
prawy. Ogród jego napelniony jest najczystszy
plantami i kwiatami. Tam można nabyć roz-
maitych nasion i szczepów. Hugel miał się nie-
wie & Kixina, Metternich ale gdy książe się
osiadł Hugel, został Amériouy.

Wtorek 2 Sierpnia byłam na teatrze
dawano ballet tego wieczora przyjechał Pan
Zdzisław

Troda 3. Wieleśmy mieli rozmów cieka-
wych & Zdzisławem o jego podróży w Egi-
pcie i Syryi na obiedzie był Francuz na-
zwany Loman który osiadł & Beyruth
& kona, i dziećmi przybył Lulaj, żeby mi

dwie ciarab Francuzkich którzy tutaj nie
sukaja

Kilka mil na Badenem Francuz, grzechny i
dobre opowiada obyczaje kraioncow w Syryi.
i dlisiny orow Bananu przywieziony przez Kdri
stawa

Czwartek 4. nie sie nie zdarzylo osobliwego,
pisalam do mojego Brata i do P. Stanińskiego P.
Loman byl na obiedzie jutro wyjezdza

Piatek 6. nie mi bylo

Sobota 7. Bylismy na teatrze. Wyjechal
P. August Zamoycki z konna, do Cyra, do Gast
heim.

Niedziela 8. Bylismy wieczor u Pani Usa
pzewskiej

Poniedzialek 9. obezlismy z ochota, cate
miasto na katalach.

Wtorek 10. Przyjta wiadomosc o strace
niu w Lwowie Wiszniemskiego i Kapuscini
skiego za nalezenie poruchow w roku powie
skowick z sobote 30 lipca, Wielkie wrazenie
zrobila ta eskurcja, rumano kniaty pod ich
Opoga. W niedziela narainter po ich straceniu
przybyl Stadion.

Stroda 11. Bylismy na spacerze na ka
lach i obezlismy cate miasto, naokolo, zrobilismy
przez ogrod Paradis na katalach.

Przwarke 12. Byłam z dziećmi, siostrą i dziećmi w Badeniu na obiedzie u Niecej Konstancji. Tam spacerowaliśmy.

Środa 13. Była u mnie Pani Mochacka która przybyła ze Lwowa, na obiedzie byli Panstwo Jaroszyński. Sama jest córka Pani Szejnrowskiej córki Srebrnego Łochockiego. Wieczorem byliśmy w ogrodzie Szwarcemburga na przedmieściu Wiednia jest to pałac i ogród bardzo obszerny i piękny.

Sobota 14. Pani Usarska powołała nas do Ogrodu, jednego kupca Wiedeńskiego z Poblime, Pałac bardzo piękny ogród słony widok z niego bardzo piękny ciągnie się aż do Maudorf. W tym ogrodzie są rozmaite kwiaty na sprzedaż z tamtąd poszliśmy do Kafehaus tam była lady z belwedru tego domu widok przepiękny widzi Halenberg Leopold Berg Dunain bóg z drugiej strony a obok, całe miasto Wiednia i jego okolice z tamtąd zrestorata nas lodami, z kieliszkami Fenhausie

Niedziela 15. Byłam do siostry Wierzbickiej i Anny. Wieczorem byłam na

Leahne

Poniedziałek 16.

Wtorek 17.

Środa 18. Byliśmy wieczór u Pani Usarkew,
skiej były jej imieniny

Czwartek 19. Powiedziałam się że, radczy do,
wano żeby mojej rękę nie oddał, dobra Siemcia,
we. Mówiono mi że w radzie stanu była wie,
kszość za Paniem, ale książę Metternich przybył
dorady, oświadczył że ten interes nie należy do
rady, że to jest interes polityczny, zupełnie do niego
go nie należy więc radczył że to interes nie jest
pora oddania dobre Pani Koralia Rzewuska
przybyła z Warszawy i była u mnie.

Piątek 20.

Sobota 21.

Niedziela 22. Pani Rzewuska i Pan Ka,
boga byli na obiedzie

Poniedziałek 23. Piszam do mego syna.

Wtorek 24. Wyszliśmy w Gaxecie francu,
skiej okropny wypadek morderstwa Amy Choi,
rent Pralin

Środa 25. Byliśmy wieczór u Pani Leduchow,
skiej najwięcej rozmawiano o okropnym morder,

stwie króla Malin, suporycia jest, że maria kabil,
Sen maria nie kochat, w Gubernante Angielskiej która
była przy dzieciach króla i która króla odprawiła
Czwartek Był na obiedzie P. Zaleskiego,
dłż, ażby ra Comisary poddać no te proszę o
pensya, alimentarna, dla mojej córkę, Andry
ra, ażby ra poddać no te proszę.

Piatek 27 Pani Usarszewska nas wizyta, na
spaw

Sobota 28

Niedziela 29. Byliśmy u Pani Krewu,
skiej która wyjechała, do Niemes, na zime, restla,
ba. Poradzieliśmy si je cliaze Malin si strul
gdy poniarkował je wszystkie największe dowody
na niego gdy ostał przeniesiony do wizienia
Lucemburga razyl Lucirny.

Poniedziałek 30 Byliśmy z wizytami, a po
lym na spawce, da Lusthaus

Wtorek 31 Byłam na teatrze, da ranu opere
Mozarta le mariage de Figaro

Środa 1. Wizytami Zdrisłanowa pastabla

Czwartek 2. Byli na obiedzie Panistrowa,
sarszenny i P. Caboga. Wieczorem poradziłam
si je denunciacia była iakoby dobra Siemianskie

były, ile wiadome, a przeto do Cesarza przyszło, do Wy-
działu administracyjnego, w którym zasiada P. Galicki
co do Galicji, ażeby posłał ekspedycją na miejsce
muru, w to i wyznaczony Administrator tych dóbr.
Teraz przypada, ażeby mój syn starał się u Pana
Kadionia, starcymsi tej Administracji, ale teraz, mój
syn przyjechał, ze Lwowa.

Piątek 3 Mój brat przyjechał wieczór z Gast-
heim

Sobota 4. Byliśmy wieczór na teatrze Joseph
stad, w sali Les mille et nuit sztuka z dekoracyami
i rozmaitemi okazami

Niedziela 5 odebrałam, wieczorem list od Ja-
kwisi, oznajmujący, że mój syn przyjechał do Greff-
enbergu z Adasiem którego odprawa do Edyn-
burga, że tylko tydzień zabawi z Greffenbergu.

Poniedziałek 6 Zdzisław i Lucio pojechali
rano do Greffenbergu bardzo rano, tam, jak się wie,
mi nie mybrata, ale czas był zimny, słotny i bedac
na przyjeździe do Paryża, niechciałam, się narazić
na katar.

Czwartek 9 Wzięli Pan Zdzisław, z Lu-
ciem z Greffenbergu. Mój syn z Adasiem po-
jechali Jadwisia ich odprawa do Westaria

a potym miata na kilka dni przyjechać do Wiednia. Ja, oczekując powrotu Pana Eckerta, który następnie kolowrata i jest bardzo dobrym lekarzem. kilka dni byłam słaba na kaszel i nie myślałam.

Czwartek 16 przybył P. Eckert i Pan kolowrat.

Piątek 17 P następnym nie przyjechał Pan Husarenske, był u mnie i jest to, z pominiętych w rękodziełach Dobroczynny i który się oszpecił mi informacją o ciętych czynnościach i interesie Sieniarskim. Porozmawiał mi ze ierzycami i Panem. On nie parła Decyrya z tym interesie, że kolowrat goraco popiera aby dobra były od Pana. że prawie cała para jest ratym ale Kraxi Metternich jest precyzyjny porozmawiał mi ze Eckert siaby na reumatyzm i głowie nie może być u mnie ale rękami ażeby uote przyjechać do cesarza i zobaczyć i a. d. d. d.

Sobota 18 napisałam list do Kolowrata i polecając mu interes Sieniarski, pisałam prośbę o audiencyjną u cesarza

Niedziela 19 byłam z moim bratem w dziedzi galerya, siostra Lichtensteina jest to wielki pałac z dużym ogrodem na przedmieściu. Łaty pałac jest wypełniony obrazami i mminięstro niemiecką sa bardzo piękne obrazy Rafaella Corregge Rubensa i rozmaitych sławnych

malaryj.

Nicze Lichtenstein, ma oprócz tego patac Quixy
i samym Wiedniu który jest na nowo urządzony
i wielkim przepychem, chciałam go odwiedzić, ale
Nicze niepokwala żeby go oglądać. Pani Jozef
i Jina przychodzają

Wtorek 21 Miałam posłuchanie u Cesarza
o 9 rano. Wiedziałam go kilka mi minut, słowem
miałam się mego interesu. Przeszłam mu, notke moja.
Pan Ebert powiedział mi, karat przez Therausa, że
zrobiwszy to, mogę iść do Gurya, bo mój intere-
s, nie będzie tak przeko, przytoczony, chciałam
prosić, żeby pensya, alimentarna, dali przez ten
czas, ale powiadziłam mi, żeby się, i tym nie przywróci
poki nie nastąpi odpowiad.

Podług tego wybieram się i mogę. Jadwisia, Przi
siay rano przybyła z Greffenbergu i Władym
ktorego karmi.

Środa 22. Byłam z Bratem moim i galerji
Esterhazego jest to Quixy, Patac i Quixem ogrodem
Galerya bardzo piękna wiele jest obrazów, naj-
starszych i malaryj. Podobała mi się me
sainte Famille D' Andre del Sarto. Jest tam
stary Pan Jezus na krzyżu Rembrandt.

Wtorek 28 Wychodzę rano z Wiednia par-
owym statkiem do Linz. Tu rozstanie z moim
bratem i z jego synami i Zdzisława, i Jadwisia,
bardzo mi było bolesne. Pani Husarowska która

pałoi samo iedzie do Paryża tomarryszyla mi-
korowatam na statku i nazajutrz samo stam
tam w Linzu.

Proda 29 z Linzu nie mogtam iedzie stat-
kiem parowym do Ratuszow bo nie idzie stat-
ek z Primi tylko Praxary na Lydrich to piaz-
tek tylko miał isie; nie potechatam poosta-
idua; nie iechatam Pruga; noc 23 ona 1 Paixier-
nika korowatam z Ratuszow Desur parat-
ciagle. Prine nory iechatam z Paixiernika to nie
Prile stantam z Frankfurcie sur le Mein. Primi
był pogodny. Spokhatam z Frankfurcie Pa-
nia; Wiselof która iedzie najime do Wloch.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.